

Aquarius

i løvens hule

Flying start

for Voldabadet

Godt renhold

har betydning for levetiden

Tapte mva-sak

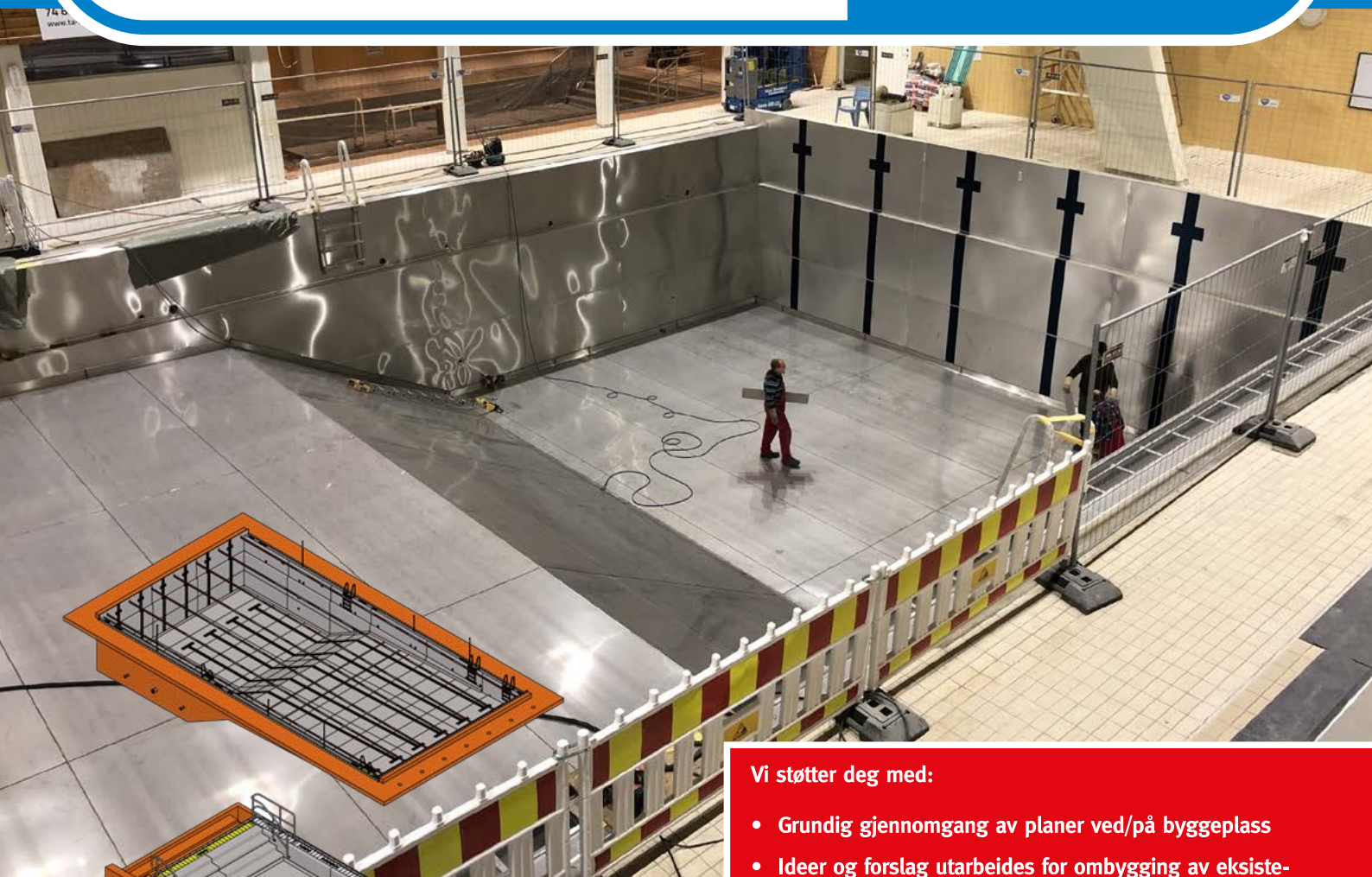
anker til lagmannsretten

Rive eller fornye

hva er mest bærekraftig?

Tysk kvalitet! Stålbassenger og vannbehandling for Skandinavia

SchwimmbadNORD

Stjørdal

Hovedbasseng

25,02 x 12,50 m, VD 1,20 – 3,76 m, 312,75 m²

Barnebasseng

10,50 x 5,00 m, VD 0,48 – 0,60 m, 52,5 m²

Vi støtter deg med:

- Grundig gjennomgang av planer ved/på byggeplass
- Ideer og forslag utarbeides for ombygging av eksisterende betongbasseng som har hatt lekkasjer eller andre problemer eller for å utbedre/modernisere hallen
- Vi utarbeider tegninger og diagram for å bedre visualisere prosjektet
- Vi kan gi pris og dokumentasjon på driftskostnader over tid. 1-20 år.
- Kundestøtte med forberedelser og presentasjoner om prosjektet
- Omvisning til referanseprosjekter

SchwimmbadNORD AS

Strømsø Torg 4
3044 Drammen, NORWAY

Telefon +47 46 861111
post@SchwimmbadNORD.com
www.SchwimmbadNORD.com

Våre tyske partnere
for stålbassenger
og vannteknologi:

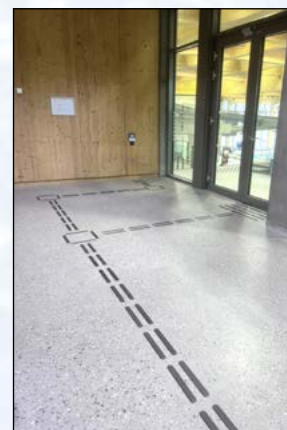
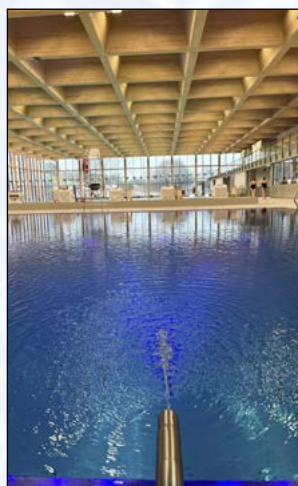
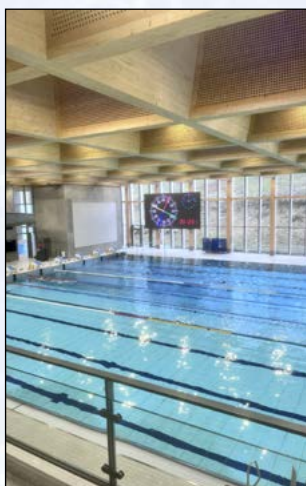

grünbeck

Fremtidens svømmehaller og badeanlegg Behov, utvikling og muligheter

Svømming og bruk av badeanlegg får igjen økt oppmerksomhet i befolkningen. Samtidig ser vi tydelige tegn til en mer aktiv livsstil, der lavterskel-aktiviteter som svømming, løping og sykling spiller en sentral rolle. Et sunt liv er et mål for de fleste aldersgrupper, og dette øker behovet for god tilgang til vannflater og funksjonelle, tilgjengelige badeanlegg.

tilpasning. Valg som tas i tidligfase, legger føringer for drift, vedlikehold og funksjonalitet i flere tiår fremover.

God design - hva er «godt nok»?

For å sikre gjennomførbare prosjekter og bærekraftig drift må man tørre å stille spørsmålet: Hva er godt nok? Nøkternhet i planleggingen bør ses som en styrke, ikke en begrensning. Et fremtidsrettet svømmeanlegg skal være robust, funksjonelt og oversiktlig – og tilpasset brukernes faktiske behov.

Loyalitet til vedtatt konsept og økonomiske rammer, god struktur, åpen dialog og reell brukerinvolvering er avgjørende. Universell utforming må inngå som en naturlig og integrert del av designet fra starten av – ikke som et tillegg i etterkant.

Digitalisering og teknologisk utvikling

Den teknologiske utviklingen gir nye muligheter i drift og forvaltning av badeanlegg – og dette er en utvikling som vil forsterkes. Allerede i dag tas det i bruk vaskeroboter for rengjøring av basseng og arealer, eksempelvis ved Tromsøbadet og Tøyenbadet. Lignende utvikling skjer innen adgangskontroll, publikumsflyt, bassengovervåking, energioppfølging og generell driftsovervåking.

Smarte og digitale systemer kan bidra til økt sikkerhet, mer effektiv ressursbruk, lavere driftskostnader og et tryggere tilbud for både gjester og ansatte. Dette stiller samtidig nye krav til kompetanse, organisering og samhandling.

For Bad, Park og Idrett som jobber med formidling av informasjon, faglig utvikling og kompetanseheving til medlemmene, vil dette være viktige temaer fremover. Med dette ønskes det en riktig god start på badesesongen sommeren 2026.

I tillegg til svømmeopplæring rommer dagens og morgendagens svømmeanlegg et bredt spekter av aktiviteter: organisert idrett, ulike former for vannidrett, babysvømming, rehabilitering og terapi. Samtidig øker omfanget av egenorganisert bruk og mosjon betydelig. Dette bidrar til økt press på kapasitet, bemanning og drift, og gjør badeanlegg til stadig mer komplekse bygg å planlegge og forvalte.

Mer enn idrett og trening

Fremtidens svømmehaller handler ikke bare om prestasjon, idrett og fysisk aktivitet. De er også viktige sosiale arenaer og møteplasser. Badeanlegg kan spille en sentral rolle i folkehelsearbeid, trivsel og inkludering – på tvers av alder, funksjonsevne, kultur og bakgrunn. De kan fungere som trygge og åpne rom for hele befolkningen, både i og utenfor vannet.

Planlegging av fremtidige svømmeanlegg

Balansen mellom behov og krav til dagens og morgendagens anlegg har endret seg betydelig. Etterspørselen øker, samtidig som kravene til bærekraft, gjenbruk, energieffektivitet og kostnadskontroll blir stadig strengere. De siste årene har også høyere krav til miljø og utslipp, arkitektonisk kvalitet, materialbruk og redusert tilgang på egnet tomtareal bidratt til en markant kostnadsvekst ved bygging av nye svømmeanlegg.

Dette stiller store krav til helhetlig og langsiktig planlegging, med særlig fokus på livsløpskostnader, fleksibilitet og framtidig

Oliver Kofler

Styremedlem BAD; PARK OG IDRETT
oliver.kofler@obf.oslo.kommune.no

Stille, men ikke dødt i markedet!

Signaler Badeteknisk Forum har fanget opp, tyder på at det ikke akkurat er trampeklapp for markedssituasjonen i bransjen om dagen, men helt stille er det ikke. Vi har tatt en liten runde på nettet og i en del lokalaviser for å finne bade- og svømmeanlegg som er under planlegging.

TOM PEDERSEN (TEKST)
VIDAR ALFARNES (FOTO)

Bygge- og anleggsbransjen står i 2026 midt i en krevende tid. Kostnadene har skutt i været, rentenivået er fortsatt høyt, og mange prosjekter presses av stramme budsjetter og mangel på fagfolk. Likevel virker det som viljen til å satse på gode bade- og svømmeanlegg over hele landet fortsatt er til stede. Kommuner, idrettslag og private aktører ser verdien av moderne anlegg som kan fremme folkehelse, svømmeopplæring og trivsel.

Flere prosjekter er nå i spill, noen i tidlig fase mens andre nærmere realisering. Og som alltid vil enkelte falle fra underveis. Dette har for eksempel skjedd i Tysnes kommune, melder NRK. Der skulle en laksemillionær sponse en ny svømmehall med 40 millioner kroner – så fremt anlegget ble plassert på hans hjemsted. Men i mars vedtok kommunestyret å skrote planen etter mye uenighet i kommunen.

Badeteknisk Forum har gjort lite dypdykk i tilgjengelig informasjon og samlet et utvalg av prosjektene som nå er på tegnebrettet:

I **Bremanger kommune** planlegges et nytt, samlet badeanlegg i Svelgen som skal erstatte de fire eksisterende bassengene. Fjordenes Tidende melder at anlegget skal romme 25metersbasseng, familie- og lekeområde og terapibasseng, med mulighet for utendørs basseng og sauna i samarbeid med Bremanger Fjordhotell.

I **Kinn kommune** har Skavøypoll idrettslag foreslått et moderne badeland på Tennebø som alternativ til planene i Måløy og Raudeberg. Fjordenes Tidende skriver at forslaget inkluderer konkurransebasseng, bølgebasseng, barne- og terapibasseng, stupetårn, treningssenter og utendørs sjøbad med brygge og badstue. Uansett plassering, virker det som noe er på gang i kommunen.

I **Haugesund** vurderes Flotmyr-området utviklet til en ny, samlet bydel med svømmeanlegg, helsebygg, legevakt og boliger. Haugesundsavis melder at kommunen ønsker å starte arbeidet allerede i 2026, med mål om svømmehall innen 2029.

I **Nore og Uvdal kommune** skal kommunestyret behandle et forslag om nytt helsehus og svømmeanlegg i Rødberg, med kostnadsramme på rundt 300 millioner kroner. Ifølge Laagendalsposten skal prosjektet samle tjenester i ett bygg og styrke kommunens helsetilbud.

I **Kristiansand** skal behovsplanen for svømmeanlegg oppdateres i 2026. Ifølge Avisen Kristiansand vurderer kommunen nye haller i øst og vest som erstatning for gamle bassenger, og ser på samarbeid med private aktører for å redusere kostnader. Målet er politisk behandling etter sommeren 2026 og mulig byggestart i 2028.

I **Arendal** arbeider Arendals Fossekompagni videre med sitt nedskalerte prosjekt på Vindholmen. Agderposten opplyser at det nye anlegget blir 3.500 kvadratmeter stort og skal inneholde idrettsbasseng, terapibad, familie- og barnebasseng, vannsklier, badstuer og treningssenter. Byggestart kan skje i august 2026, med åpning til skolestart 2028.

I **Tønsberg** har kommunestyret landet tomtevalg for det framtidige svømmeanlegget i byen. Det blir der dagens svømmehall ligger, melder Tønsberg kommune på sine nettsider. Det har vært foreslått å utrede kunnskapsgrunnlag for to andre plasseringer i byen, men dette har altså blitt forkastet.

I **Østre Toten kommune** planlegges det en ny svømmehall på Lena, inspirert av modellen i Ottestad, hovedsakelig for skole og folkehelse, skriver Oppland Arbeiderblad. Anlegget er beregnet til rundt 200 millioner kroner, med mulighet for en utvidet «plussvariant» dersom eksterne aktører bidrar økonomisk. Den nye svømmehallen henger sammen med byggingen av en ny felles ungdomsskole som skal stå ferdig i 2029.

Til tross for økonomiske utfordringer, viser prosjektene at engasjementet for svømmeopplæring og folkehelse står sterkt. Fra små kommuner som Nore og Uvdal, til større byer som Haugesund og Kristiansand, planlegges det moderne anlegg som skal gi trygghet i vannet, bedre helse og nye møteplasser for lokalsamfunn.

Det er krevende tider, men optimismen og viljen til å bygge for fremtiden er fortsatt til stede. De anleggene vi har nevnt i denne artikkelen er eksempler på dette. Send oss gjerne innspill om andre anlegg som er i støpeskjeen.

En krevende tid til tross – interessen for å se på nye anlegg slik som her på Stovnerbadet under studieturen i forbindelse med fagkonferansen SvømmehallKompetanse tidligere i våres, var rimelig stor, og tyder på at det tross alt er en god del anlegg under planlegging i Kongeriket for tiden.

Dusjløsninger fra shelby teknikk

Over 40 års erfaring som leverandør og produsent sikrer det optimale dusjanlegget for svømmehaller.

Egen produksjon gir mulighet for tilpassede løsninger av hærverksikre dusjpanel. Etter gjeldende krav for svømmehaller, leveres alle våre rustfrie modeller i børstet syrefast stål AISI 316L.

Last ned vår dusjbrosjyre her!

PRESTO[®]
loves water

Nyhet! Smalhans elektronisk dusjpanel m/sensor

shelby teknikk as

www.shelby.no

INNKJØPSREGISTERET

Teknisk utstyr	Utstyr	Publikasjoner	Fliser
<p>enviroprocess.com/nb Tlf 40 00 68 70</p> <p>enwa.no Tlf 22 30 40 40</p> <p>ENVIROPROCESS TECHNOLOGY FOR WATER TREATMENT</p>	<p>Alt til SVØMMEHALLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adgangssystemer • Butikkløsninger • Svømmehallutstyr • Badetøy • Badeleker m.m <p> KLUBBEN.no</p> <p>Telefon: 62 95 06 10 E-post: info@klubben.no</p>	<p>badeteknisk forum FAGTIDSSKRIFT FOR PROSJEKTERING • BYGNING • DRIFT OG VEDLIEHOLD AV SVØMMEBASSENGER</p>	<p>Start med kvalitet Avslutt med trygghet</p> <p>Bassengfliser fra Villeroy & Boch og leggesystemer fra Schönox</p>
<p>Konferanser</p>		<p>Fliser</p>	<p> FAGFLIS</p>
<p>2028</p> <p>SVØMMEHALL</p> <p>KOMPETANSE</p>	<p>Sklie-inspeksjon</p> <p> TLG RÅDGIVNING & INSPEKSJON</p> <p>SKLIE INSPEKSJONER</p> <p><i>Vi utføre inspeksjoner av vannrutsjebaner i hele landet.</i></p> <p>☎ 920 18 007</p> <p>✉ post@sklieinspeksjon.no</p> <p>🌐 www.sklieinspeksjon.no</p>	<p>AGROB BUCHTAL</p> <p>Postboks 45 1378 Nesbru</p> <p>Tlf. 66 77 94 98</p> <p>Mobil +47 913 95 208 +47 414 13 394</p> <p>e-post: stein@agrob-buchtal.no kim@agrob-buchtal.no www.agrob-buchtal.de</p> <p><small>DEUTSCHE STEINZEUG AGROB BUCHTAL</small></p>	<p>proffenes førstevalg</p> <p>Svømmebasseng/ Utstyr</p> <p></p> <p>MembranService</p> <p>Vannrette løsninger for nye og eksisterende anlegg.</p> <ul style="list-style-type: none"> Svømmebasseng Badeanlegg Buffertanker Utjevningstanker Utstyr og tilbehør <p>Landsdekkende service!</p> <p>Tlf: 95806543 post@membranservice.no membranservice.no</p>
<p>badeteknisk</p> <p>BRANSEFORUM FOR BADE- OG SVØMMEANLEGG, 7-9 APRIL 2027, HAMAR 27</p>	<p>Vannrensing</p> <p>Tysk kvalitet! Stålbassenger og vannbehandling for Skandinavia</p> <p> SchwimmbadNORD</p> <p></p> <p>Våre tyske partnere for vanteologi: </p> <p>SchwimmbadNORD AS Telefon +47 46 88 33 44 post@SchwimmbadNORD.com www.SchwimmbadNORD.com</p>	<p>Garderober</p> <p>Members of EnviroWater Group </p> <p>enviroprocess.com/nb Tlf 40 00 68 70</p> <p>enwa.no Tlf 22 30 40 40</p> <p>ENVIROPROCESS TECHNOLOGY FOR WATER TREATMENT</p>	<p>Markedsføring</p> <p>Ønsker du annonseplass her, kontakt oss på</p> <p>annonse@badeteknisk.no</p>

INNKJØPSREGISTERET

Konsulenter/arkitekter

ARKITEKTKONTORET
NILS TVEIT

Lang erfaring og spesialkompetanse på badeanlegg:

- Nybygg og rehabilitering
- Utredning
- Mulighetsstudier
- Kostnadsvurderinger
- Komplette prosjekteringstjenester med våre samarbeidspartnere

Kjent fra NIH og Ulstein Arena:

+ 47 32 21 09 90
ant@nilstveit.no
www.nilstveit.no

Totalleverandør på badeanlegg.

Tverrfaglig tilnærming gir helhetlige, varige løsninger.

- Tilstandsanalyser
- Mulighetsstudier
- Utredning
- Prosjektering
- Arkitekt- og ingeniørtjenester

Frode Nysæter, 99 24 18 23
frode.nysater@asplanviak.no
asplanviak.no

Vannleker

Alt til SVØMMEHALLEN

- Adgangssystemer
- Butikkløsninger
- Svømmehallutstyr
- Badetøy
- Badeleker m.m

KLUBBEN.no

Telefon: 62 95 06 10
E-post: info@klubben.no

Adgangs- og billetteringssystemer

Komplett adgangskontroll
Billettering og online booking
Enkel integrasjon

Telefon: 67 57 39 89
Epost: firmapost@menerga.no

www.menerga.no

Alt til SVØMMEHALLEN

- Adgangssystemer
- Butikkløsninger
- Svømmehallutstyr
- Badetøy
- Badeleker m.m

KLUBBEN.no

Telefon: 62 95 06 10
E-post: info@klubben.no

Garderobes

Garderobeskap
Valgfritt låsesystem
Benker og innredning

Markedets beste kvalitet
Vi tegner og designer!

Telefon: 67 57 39 89
Epost: firmapost@menerga.no

www.menerga.no

Kjemikalier

Members of EnviroWater Group

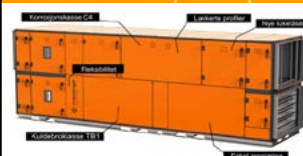
enviroprocess.com/nb
Tlf 40 00 68 70

enwa.no
Tlf 22 30 40 40

ENVIROPROCESS
TECHNOLOGY FOR WATER TREATMENT

Varmegjenvinning/avfukting/ventilasjon

Ventilasjon og avfukting
Gråvannsgjenvinning
Komplett automatikk

Markedets mest energivennlige!

Telefon: 67 57 39 89
Epost: firmapost@menerga.no

www.menerga.no

Vannrensing

Members of EnviroWater Group

enviroprocess.com/nb
Tlf 40 00 68 70

enwa.no
Tlf 22 30 40 40

ENVIROPROCESS
TECHNOLOGY FOR WATER TREATMENT

Svømmebasseng/Utstyr

Tysk kvalitet! Stålbassenger og vannbehandling for Skandinavia

SchwimmbadNORD

Våre tyske partnere for stålbassenger:

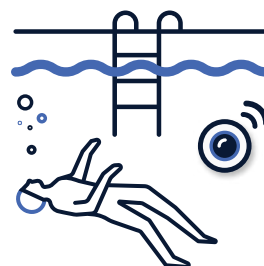
SchwimmbadNORD AS
Telefon +47 46 88 33 44
post@SchwimmbadNORD.com
www.SchwimmbadNORD.com

Sikkerhet

Når sekunder teller.

Leverandør av drukningsalarm

+47 95 82 00 05
post@swimeye.no
swimeye.no

Lys

PerAH as LYS

Prosjektering,
levering og kontroll

- 30 års erfaring med lys til svømmehall
- Nyskaping
- Kvalitet
- Lønnsomhet
- Energiforbruk
- Bærekraft
- Rehabilitering

Kontakt: Per Arne Helberget
Mobil: 90 58 60 60
Mail: per@perah.no

INNkjøpsREGISTERET

Konsulenter	Svømmebasseng/ utstyr	Fagtidsskrift	Bassengsystemer
<p>Alt til SVØMMEHALLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adgangssystemer • Butikkløsninger • Svømmehallutstyr • Badetøy • Badeleker m.m <p>KLUBBEN.no</p> <p>Telefon: 62 95 06 10 E-post: info@klubben.no</p>	 <p><i>Bassengutstyr - Reservedeler Kjemikalier - Duk sveising Slamsugere - Eget verksted Rehabilitering - Oppgradering</i></p> <p><u>Kontor/lager/verksted/showrom</u> Eyvind Lyches vei 23a 1338 Sandvika E-mail: post@smebys.no Kontakt: Ove Nilson Tlf. 90 36 52 06 /ove@smebys.no www.smebys.no</p>	<p>Du kan lese fagtidsskriftet Badeteknisk Forum digitalt på www.badeteknisk.no</p> <p>ved å logge deg inn med passordet øverst i kolofonen på side 10. Passordet endres for hver utgivelse.</p> <p>badeteknisk BRANSJEFORUM FOR BADE- OG SVØMMEANLEGG</p>	 <p>MembranService</p> <p>Vannette løsninger for nye og eksisterende anlegg.</p> <ul style="list-style-type: none"> Svømmebasseng Badeanlegg Buffertanker Utjevningstanker Utstyr og tilbehør <p>Landsdekkende service!</p> <p>Tlf: 95806543 post@membranservice.no membranservice.no</p>
<p>Svømmebasseng/ Utstyr</p>	<p>Ønsker du annonseplass her, kontakt oss på annonse@badeteknisk.no</p>	<p>Konferanser</p>	<p>Kurs</p>
 <ul style="list-style-type: none"> • Startpaller • Innslagsplater • Resultattavler • Vannpolo <p>ALGE-TIMING Norway AS Tlf: 41 85 20 20 / www.alge-timing.no</p>	<p>Alt til SVØMMEHALLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adgangssystemer • Butikkløsninger • Svømmehallutstyr • Badetøy • Badeleker m.m <p>KLUBBEN.no</p> <p>Telefon: 62 95 06 10 E-post: info@klubben.no</p>	<p>2028 SVØMMEHALL KOMPETANSE</p>	<p>BAD PARK OG IDRETT</p> <p>Postboks 4014 US 0806 Oslo Tlf. 91 64 80 60 E-post: post@badparkidrett.no www.badparkidrett.no</p>
<p>badeteknisk 27 BRANSJEFORUM FOR BADE- OG SVØMMEANLEGG, 7-9 APRIL 2027, HAMAR</p>	<p>Alt til SVØMMEHALLEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adgangssystemer • Butikkløsninger • Svømmehallutstyr • Badetøy • Badeleker m.m <p>KLUBBEN.no</p> <p>Telefon: 62 95 06 10 E-post: info@klubben.no</p>	<p>Members of EnviroWater Group</p> <p>enviroprocess.com/nb Tlf 40 00 68 70</p> <p>enwa.no Tlf 22 30 40 40</p> <p>enwa</p> <p>ENVIROPROCESS TECHNOLOGY FOR WATER TREATMENT</p>	<p>VVS</p> <p>Elektroniske dusjsystemer med hygienespyling og termisk desinfeksjon.</p> <p>Våre nye dusjsystemer gir mulighet for effektiv legionellabekjempelse gjennom å kombinere: Hygienespyling - kort nattlig gjennomspyling med vanlig dusjvann for å hindre oppblomstring av bakterier - også i helg og ferier. Termisk desinfeksjon - 70 graders vann for desinfisering av anlegget.</p> <p>shelby teknikk as 4370 egersund, tel: 51 46 18 00, e-post: post@shelby.no</p>

PROSECTOR - KAMPANJE

PROSECTOR OPPBEVARINGSSTASJON

Oppbevaringsstasjonen gir sikker og smidig oppbevaring av rengjøringsmidler, og sørger for et trygt arbeidsmiljø. Finnes i tre størrelser.

DOSERINGSSTASJON PÅ KJØPET!

* Ved kjøp av et av disse skapene får man en ProSector doseringsstasjon på kjøpet.

DOSERINGSSTASJON FOR VASKEMIDLER

ProSector Doseringsstasjon for vaskemidler, for fire ulike rengjøringsmidler.

30% RABATT!

Ønsker du kun doseringsstasjon, så får du 30% rabatt nå.

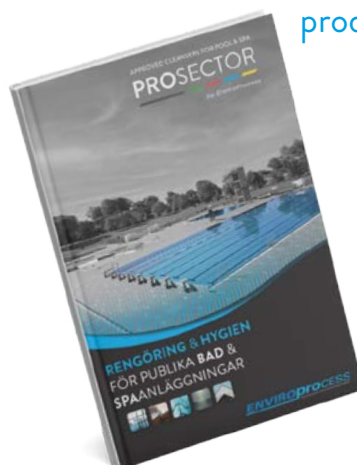
* Om du kjøper valgfri oppbevaringsstasjon får du doseringsstasjonen på kjøpet.

Tilbudet gjelder til 31 august 2026.
Tilbudet kan ikke kombineres med andre kampanjer eller rabatter.

Kristine Solli
996 47 190
kristine.solli@enviroprocess.com

Les mer om produktene, skann QR-koden.

KAMPANJEN GJELDER TIL 31 AUGUST 2026

Postboks 153 - 2302 Hamar

www.badeteknisk.noPassord internett
Badeteknisk27

Nr. 2 - 2026 - 41. årgang

Utgivelse og abonnementFoto-, Presse- & PR-Service AS
Postboks 153
2302 Hamar
Tlf. 950 68 540
badeteknisk@badeteknisk.no**Redaktør**Bo Norseng
Tlf. 950 68 540
Epost bo@badeteknisk.no**Redaksjon**Bo Norseng
Tom Pedersen
Vidar Alfarnes
Per Rune Eknes
Frode Borch Michalsen**Annonser**Bente Johansen
Mobil 930 99 939
Epost annonse@badeteknisk.no**Abonnement 2026**Kr. 595,- pr. år
Medlemsabonnement
kr. 395,- pr. årAbonnementet løper til det
blir skriftlig oppsagt.
Bladet selges ikke i løssalg.
Bladet ettersendes ikke ved
varig adresseendring.**Bankgirokontonr.**

6161.05.34693

Redaksjonen avsluttet

11. mai 2026

Utgivelsesdato

20. mai 2026

**Gjengivelse med stoff og bilder er tillatt
under forutsetning av kildeangivelse.****Signerte artikler er nødvendigvis ikke
Badeteknisk Forums offisielle eller
redaktørens syn, og står således for
artikkelforfatterens egen regning.****Redaksjonell produksjon**

Foto-, Presse- & PR-Service AS, Hamar

Grafisk produksjon

Flisa Trykkeri, 62 51 96 66

ForsidebildetGod opplæring av badevaktene
i Volda må til. Foto: Solveig Storeide.**BAD
PARK OG
IDRETT**

- Hva trenger vi, og hva er «nice to have»?

Bo Norseng

Dette spørsmålet stod sentralt på dagsorden under fagkonferansen SvømmehallKompetanse 2026 i april. Fattigdommen i det offentlige Norge er utfordrende, og bade- og svømmeanleggs-bransjen er for tiden mer eller mindre i knestående.

Ikke minst traff bygningsfysikeren Pål Kjetil Eian fra Norconsult spikeren på hodet da han ba byggherrer om å realitetsorientere seg, og være mere realistiske i sin vurdering av krav og behov sett i lys av den økonomiske situasjonen vi er i. Mange brukergrupper som mener noe kveler ofte politisk handling, og for mange særkrav øker kostnadene til urealiserbare høyder.

- Hva trenger vi, og hva er nice to have? Spurte Eian den lydhøre forsamlingen rett ut. Noe svar kom ikke, men tilhørerne fikk en aldri så liten tankevekker, når det i tillegg ble opplyst om at gjennomsnittlig byggeår for norske svømmehaller er 1979!

Byggeaktiviteten de senere årene har dessverre avtatt dramatisk, og det forventes en stor avgang av bade- og svømmeanlegg de kommende ti-årene. Tankekorset i så måte er at det ofte tar 8-15 år å planlegge nye anlegg. Når det gjelder status for rene opplæringsbasseng, er situasjonen enda verre - gjennomsnittlig byggeår for denne type anlegg er 1975 - altså er snittalderen over 50 år på denne viktige basengtypen.

Og da dukker enda en problemstilling opp - skal vi rehabilitere det vi har, eller bygge nytt - og vil en rehabilitert svømmehall dekke fremtidens behov for brukerne? Noe fasitsvar finnes kanskje ikke...?

Et par andre hete temaer på konferansen var hvorfor reagerer ikke direktoratet på forslaget til ny bassengbadforskrift? Man er fristet til å spørre om det er et utslag av inkompetanse?

Det samme kan man spørre seg om når det gjelder Statens moms-politikk overfor svømmehallene. Skal vi måtte begrense åpningstidene for å øke kompensasjonsretten? Mange tørr nemlig ikke å bygge fordi de er redde for ikke å få mva-kompensasjon. Kan løsningen være at vi ser vekk fra moms-kompensasjon og istedet innfører mva på billettinntektene? Men det vil neppe bli økt publikumstilstrømming til folkehelseanleggene våre med høyere billettpriser... God (bade)sommer!

Pål Kjetil Eian - Hva trenger vi, og hva er nice to have? Spurte han den lydhøre forsamlingen på fagkonferansen SvømmehallKompetanse 2026. Foto: Vidar Alfarnes.

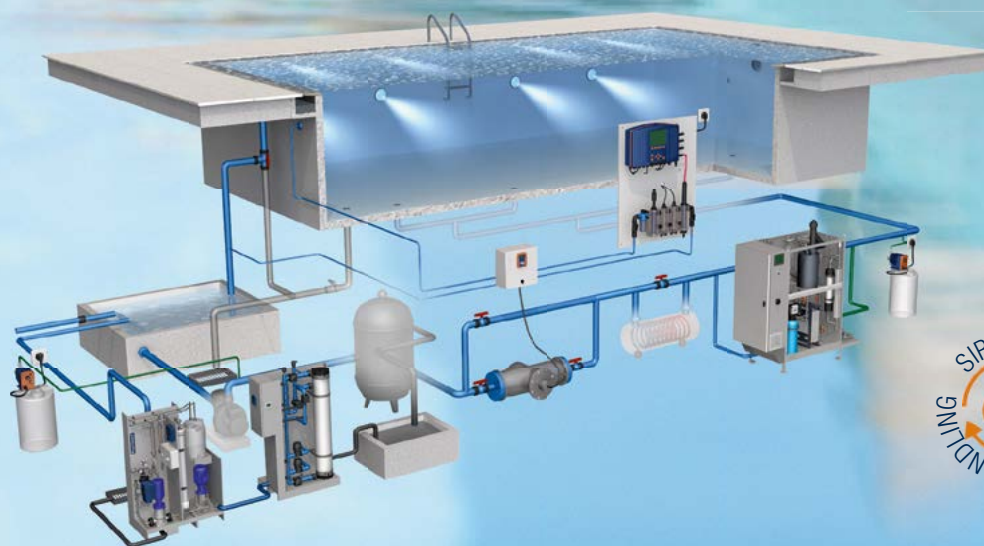
ProMinent®

SALTELEKTROLYSE

PRODUSERE KLOR AV SALT PÅ STEDET

Fordelene ved å produsere klor fra ufarlig salt på stedet er mange. Dette er en sikker og grønn teknologi.

Et fremtidsrettet og miljøvennlig valg, da du bli unngår lagring, transport og håndtering av farlige kjemikalier.

EN PARTNER FOR ALL DIN VANNBEHANDLING OG KJEMIKALIEHÅNDTERING

Måling Dosering Lagring Desinfeksjon Salt-elektrolyse Membranteknologi BWR

www.prominent.no

info-no@prominent.com

+47 3221 3130

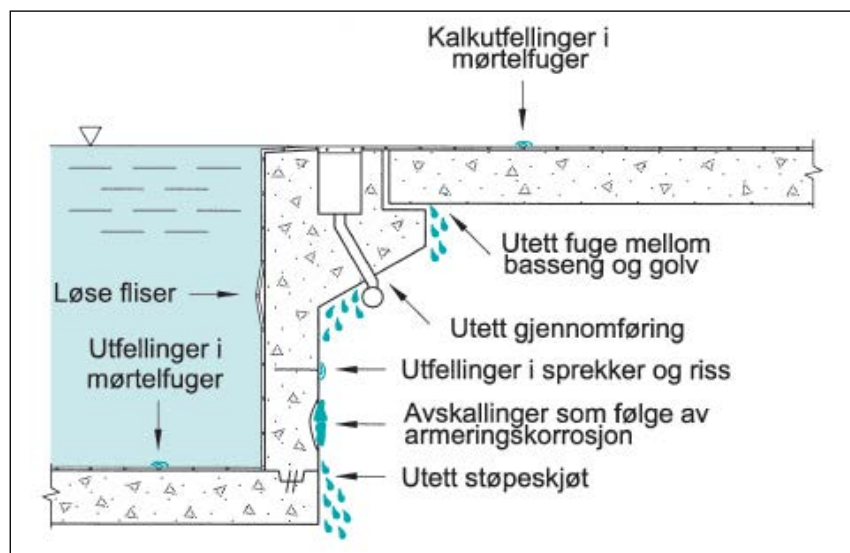
Figur 1 Klassiske svømmebassenger fra perioden 1960 - 1990 ble bygget i betong.

Rive eller fornye eksisterende svømmebassenger - hva er mest bærekraftig?

Flesteparten av kommunale svømmebassenger som fortsatt er i drift er bygget mellom 1960 til 1990. Alderen tilsier at eiere og driftsansvarlige må gjøre noen viktige valg. Mange av de eldre konstruksjonene kan fortsatt ha betydelig restlevetid, men langvarig bruk skaper stadig større vedlikeholdsbehov og ikke alle funksjonskrav innfris. Samtidig krever de tekniske anleggene ofte mye vedlikehold. Er løsningen å satse på vedlikehold kontra riving eller bygge nytt?

ARNE NESJE, ANKONSULT
(TEKST OG FOTO)

Slike levetidsvurderinger krever både erfaring og spesialkompetanse fordi det er så mange faktorer som spiller inn. Denne artikkelen viser eksempler på hvordan miljø og bærekraftanalyser kan gjøres med henblikk på «riv eller bevar» eksisterende betongbassenger.

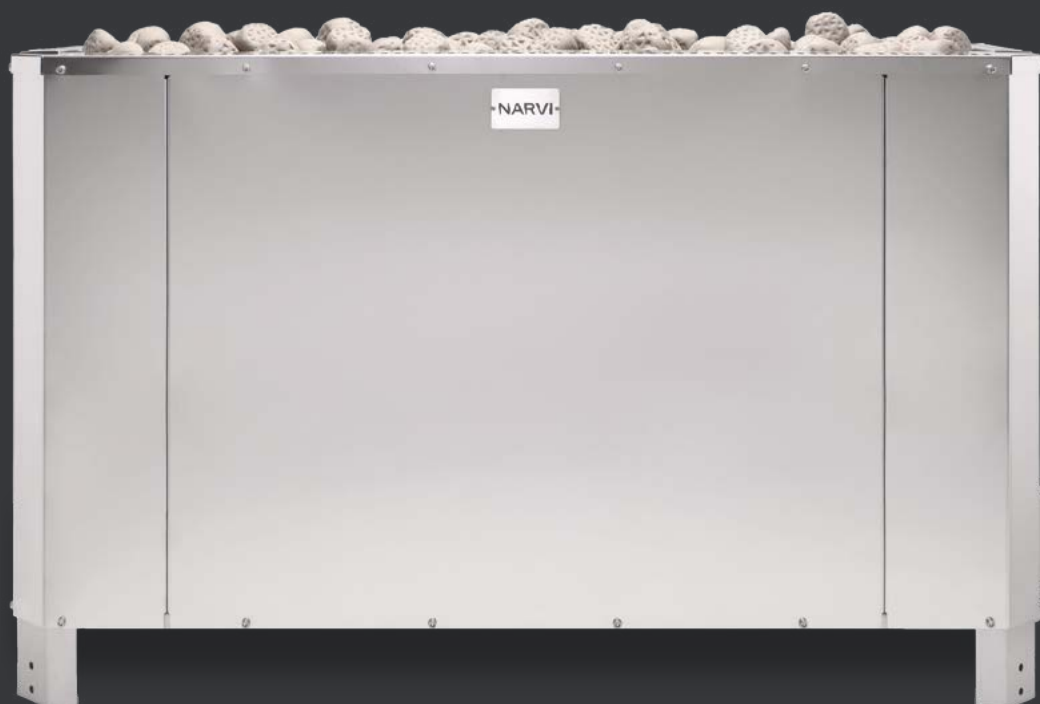
Figur 2 Typiske korrosjonsskader som opptrer på utsiden grunnet lekkasjer i fuger. Kilde: SINTEF håndbok nr 52.

Hva er forventet levetid av betongbassenger?

Riktig utført og godt vedlikeholdt har betongbassenger meget lang teknisk levetid. Vi har bassenger som fortsatt er i drift etter over 100 år. Utfordringen med eldre flislagte betongbassenger er gjerne fuktlekkasjer som har latt seg utvikle over tid. Klorholdig bassengvann på avveie er hovedårsaken til at betongkonstruksjoner skades.

Våre erfaringer fra mange undersøkte prosjekter er at bassengene, på tross av korrosjon i teknisk rom, kan ha meget lang restlevetid. Skader i form av manglende overdekning i begrensede områder kan en lokal reparasjon gi 25-35 års forlenget levetid. Riving av solide betongkonstruksjoner medfører ofte et avfallsproblem med betydelige kostnader og miljøbelastninger sammenlignet med fortsatt bruk.

NARVI

Narvi Heat -serien
Maksimal utholdenhet.

NARVI.FI

Figur 3 Korrosjon skjer sjelden på bassengets innside, men i teknisk rom kan lekkasjer fra fuger og gjennomføringer medføre betongskader.

Livsløpsmoduler i en EPD, i henhold til EN15804																
PRODUKTFASE			KONSTRUK. INSTALL. FASE		BRUKSFASE							SLUTTFASE			ETTER ENDT LEVETID	
Råmaterialer	Transport	Tilvirkning	Transport	Konstruksjon installasjon fase	Bruk	Vedlikehold	Reparasjon	Utskiftninger	Oppussing	Operasjonell energibruk	Operasjonell vannbruk	Demontering	Transport	Avfallsbehandling	Avfall til deponi	Gjenbruk • Gjenvinning Resirkulering • Potensielle
A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	C1	C2	C3	C4	D

Figur 4 De ulike livsløpsmodulene som inngår i en EPD.

Scenarier	Planlagt tiltak på betongkonstruksjon	Planlagt tiltak overflater	Rivning og gjenvinning
0	Anlegget tas ut av bruk. All betongen inkludert fliser rives.		Avfallsplan lages. Betong og armering går til gjenvinning. Fliser går til nedknusning
1	Betongkonstruksjonen beholdes. Noe armeringskorrosjon utbedres	Eksisterende fliser rives. Påstrykningsmembran og nye fliser monteres	Fjernede fliser går til nedknusning
2	Betongkonstruksjonen beholdes. Noe armeringskorrosjon utbedres	Eksisterende fliser rives. Innvendig flate samt renner kles med 2 mm rustfritt stål	Fjernede fliser går til nedknusning
3	Betongkonstruksjonen med fliser rives.	Nytt basseng bygges med lavkarbonbetong. Nye fliser monteres	Avfallsplan lages. Betong og armering går til gjenvinning. Fliser går til nedknusning
4	Betongkonstruksjonen med fliser rives.	Nytt stålbasseng med selv bærende vegger samt renner av 2 mm rustfritt stål monteres. Ny betongsåle og nye søyler for bæring av gangarealene rundt bassenget støpes	Avfallsplan lages. Betong og armering går til gjenvinning. Fliser går til nedknusning

Tabell 1 Riv eller bevar? Eksempler på ulike tiltak.

► Betongindustrien jobber med produktforbedring mht. utslipp

Det medgår mye betong i bassenganlegg. Betong er ett av verdens mest benyttede byggematerialer og ofte finnes ikke alternativer. Betong blir oppfattet som en miljøsynder siden materialene bidrar til betydelige klimagassutslipp. De senere årene har betongindustrien derfor jobbet mye med å utvikle nye sementtyper og produksjonsmetoder for å redusere dens miljøbelastning. Uansett utslippsforbedring sammenlignet med tidligere må man sammenligne rivning og støpe nytt med å oppgradere eksisterende.

Klimagassregnskap og livsløpsanalyse (LCA)

Grunnet bl.a. global oppvarming skal bærekraftanalyser gjennomføres både ved nybygging og ombygging. For å eksemplifisere slike prosesser har vi laget noen scenarier med utgangspunktet i et klassisk kommunalt svømmebasseng fra 1960-tallet. Kommunen må gjøre noen tiltak fordi anlegget er slitt og trenger oppgradering. De aller fleste kommunene har anstrengt økonomi og må gjøre harde prioriteringer. Ikke bare på økonomi, men også hvilke bærekraft- og miljøkrav som skal innfris. Kort oppsummert:

- Byggeierne får krav til bærekraftig bygging gjennom Klimaloven, Plan og bygningsloven, teknisk forskrift og Klimakur 2030.
- Teknisk forskrift (TEK 17) § 17-1 krever klimagassregnskap for valg av materialer både for nybygg og hovedoppgradering.
- Miljødirektoratet jobber med tiltakspakker fram mot 2035. Grønn Byggallianse uttaler et klimagasskutt på 20% bør være førende for beslutningene.

Dette inngår i et klimagassregnskap og livsløpsanalyse (LCA)

Bygninger består av et stort antall av byggematerialer og komponenter. For de største materialgruppene skal beregninger gjennomføres basert på materialleverandørens egne miljødokumentasjoner, forkortet EPD (environmental product declaration). En EPD for et materiale f.eks. betong oppsummerer produktets miljøprofil gjennom hele livssyklusen. I bygninger begrenses ofte analysen seg til å omfatte produktfasen (A1-A3) som vist i figur 4. Så gjøres estimater for de andre fasene. For å kunne sammenligne alternativer så benytter vi et såkalt *funksjonell enhet*. For bassenger kan benyttes CO₂-utslipp per kg materiale som går med per m² overflate i bassengkroppen.

Eksempler på sammenligninger

I tabell 1 har vi laget noen scenarier for å vise hvordan vi kan sammenligne alternativer.

Scenarie 0: Bassenget tas ut av drift og rives. (CO₂ beregnes ikke her.)

Scenarie 1: Betongbassenget beholdes, flisene fjernes og erstattes med nye fliser.

Scenarie 2: Betongbassenget beholdes, flisene fjernes og erstattes med stålkledning.

Scenarie 3: Betongbassenget rives og det bygges nytt i lavkarbonbetong.

Scenarie 4: Nytt stålbasseng med selv bærende vegger (Beregnes ikke her.)

Klimagassregnskap krever grundig metodeinnsikt i tillegg til relevante utslippsdata. Nystøpte bassengoverflater trenger en eller annen en type overflate f.eks. fliser, herdeplastbelegg e.l. Skal man bygge nytt stålbasseng krever også dette en betydelig andel bærende betong slik at utslipp fra både betong og stål må summeres.

Tabell 4 viser materialmengde som inngår i et standard 12,5x25m-basseng med beregnet klimagassutslipp per m² overflate. Vi oppgir tall for to ulike ►

Utendørs svømmebasseng

i GRP-kompositt

Flytende i sjø · Landbasert · Helårsbruk

Norge mangler bassengflate. Over 90 netto anlegg er forsvunnet siden 2005, og to av tre kommuner begrunner dårlig svømmeopplæring med bassengmangel. Nye innendørs basseng er kostbare. Aquarious leverer fullverdige løsninger utendørs i GRP-kompositt vesentlig rimeligere – på måneder fremfor år.

15–20%

av innendørs
anleggskostnad

+50 år

designlevetid GRP

8–16

måneder til ferdig anlegg

Ren luft

uten kostbar HVAC

Ingen

korrosjon eller råte

- På land eller flytende i sjø (innfelt)
- Modulbasert og flyttbart – relokiseres etter behov
- Tilgjengelig som Pluss-utgave: 3-soneanlegg: trening, opplæring og terapibasseng
- Helårsdrift med isfrie gangbaner og integrert motorisert rulletrekk
- Integrert varmeveksling mot sjøvarme, fjernvarme, jordvarme eller spillvarme anlegg for lave driftskostnader
- Pilotanlegg Arendal Sjøbad – i drift siden 2016

AQUARIOUS

CUSTOMIZED OUTDOOR SWIMMING

Vi tar gjerne en prat om ditt prosjekt

mail@aquarious.no

aquarious.no

- ▶ betongtyper, for fliskledning og for stålplater.

Kombinasjon bærekonstruksjon og overflatebelegg må vurderes. Størst miljøgevinst får man ved bevare betongen, men oppgrader overflatene hvis det er behov. Eksempelvis ny fliskledning på opprinnelig betong vil være best for miljøet. Ved å beholde eksisterende basseng-kropp sparer man utslipp for rundt 124 m³ nybetong.

Riv eller bevar eksisterende betongbasseng, hva er mest bærekraftig?

Som vist i tabell 4 må vurderinger gjøres i hvert konkrete tilfelle der klimagassregnskap og levetidsanalyser inngår som en del av beslutningsprosessen. Men det er mange andre faktorer på påvirker valget, f.eks. kan opprinnelig anlegg innfri dagens krav til tilgjengelighet og brukertilpasning?

Oppsummering

- Gjennomfør bærekraftsanalyse, framskaff bestandighetsdokumentasjon og gjør klimagassregnskap. Det er et krav i Byggteknisk forskrift (TEK 17).
- Om mulig, behold så mye som mulig av eksisterende betongkonstruksjon fordi den normalt har lang restlevetid. Det er ikke bærekraftig å rive kon-

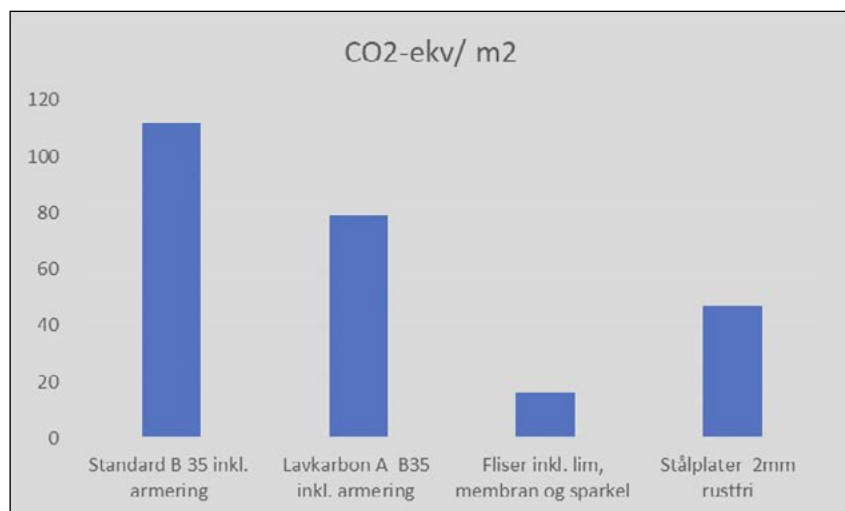

Figur 4 For riving + nytt basseng i avstivede stålvegger medgår også betydelig volumer av betong til bunn samt bæring av etasjeskilleren.

struksjoner som kan fungere i mange tiår framover. Ved bevaring spares hundrevis av tonn CO₂ sammenlignet med ny betongproduksjon.

- Må det støpes nytt basseng så velg lavkarbonbetong som er mer miljøvennlige enn standard sementer.

- Korrekt utført så har både fliskledninger og rustfrie ståloverflater bevist god egnethet over tid. Men alle overflater krever jevnlig vedlikehold. Sammenlign derfor drift- og vedlikeholdskostnader.
- Vi mangler ennå langtidserfaring på alternative overflateprodukter som f.eks. herdeplast (Acrylicon), hardbetong, PVCbelagt stål. Over tid vil praktisk erfaring vise hvilke overflater som best forener estetikk, kvalitet, bærekraft og økonomi.

Materialer	CO2-ekv/ m ²
Standard B 35 inkl. armering	112
Lavkarbon A B35 inkl. armering	79
Fliser inkl. lim, membran og sparkel	16
Stålplater 2mm rustfri	47

Tabell 4 Beregnet klimagassutslipp ved ulike scenarier.

Om anKonsult og Arne Nesje

Artikkelforfatter Arne Nesje er tidligere SINTEF-forsker som nå har spesialisert seg på bade- og svømmeanlegg, betongskader, våtrom og andre fuktutsatte

konstruksjoner. Som bygningsfysiker og spesialrådgiver driver han foretaket anKonsult og har følgende kontaktinformasjon:

arnesje@gmail.com

mobil 932 43 126

<https://ankonsult1.webnode.page/>

Beslutningsfaktorer	Bevar og oppgrader	Riv og bygg nytt
Bærekraftanalyse/Klimagassavtrykk materialer	Lav	Høy
Investeringskostnad	Moderat	Høy
Driftsstans	Kort/ moderat	Lang
Framtidig vedlikehold/ tiltak	Avhengig av tilstand og tiltak	Forutsigbart siden det er nytt
Funksjonalitet og brukstilpasning	Avhengig av eksisterende anlegg og geometri	Full fleksibilitet mht. ny planlegging

Tabell 5 Faktorer som inngår i en totalvurdering.

FAGFLIS

KOMPETANSE • SERVICE • SORTIMENT

Det viktigste for deg som profesjonell bruker
av keramiske fliser og tilbehør.

Proffenes førstevalg

Ringeriksbadet tapte mva-sak - anker til lagmannsretten

Ringeriksbadet tapte i tingretten, men saken er anket og skal opp som den første mva-saken om svømmehaller i lagmannsretten til høsten.

Advokat Odd Hylland ser ingen snarlig løsning på mva-problematikken som rir de kommunale svømmehallene. Til høsten skal han og kollega Marius Hvitmyhr i Svensson Nøkleby Advokatfirma prosedere i den første saken i lagmannsretten om mva i svømmehaller, etter at Ringeriksbadet tapte i tingretten.

TOM PEDERSEN (TEKST OG FOTO)
VIDAR ALFARNES (FOTO)

– Jeg ser ikke noe politisk initiativ til endringer, sier den erfarne advokaten om mva-situasjonen mange kommunale anlegg står oppe i - enten direkte gjennom rettsvister og skattesaker med staten, eller indirekte gjennom tilpasning av åpningstider til mva-regimet. Det siste går direkte utover bruken av anlegget - og dermed også folkehelsen.

Ringeriksbadet IKS tapte i mars rettssaken mot staten om mva-kompensasjon i tingretten, men har anket saken til lagmannsretten. Rettssaken skal etter planen komme opp til høsten. Svømmehallen er eid av kommunene Hole og Ringerike.

Advokat Odd Hylland orienterte om Ringeriksbadets langvarige twist med Skatteetaten under «SvømmehallKompetanse 2026» i april. Han håper dommen i tingretten blir omgjort til seier i lagmannsretten - ikke minst fordi et nytt tap vil innebære at kravene som stilles til Skatteetatens arbeid i relasjon til å avbryte tidsfrister vil gå på rettssikkerheten løs.

Ringeriksbadet er den tredje svømmehallen som har tapt en mva-sak mot staten i tingretten. Både Lustrabadet i Luster kommune og Kulturbadet i Alstads kommuner har tidligere gått på nederlag, men ingen av disse sakene kom opp i lagmannsretten. Luster valgte å ikke anke, mens det ble et forlik mellom Al-

stadhaug og staten før ankebehandlingen. Saken til Ringeriksbadet blir dermed den første om mva i svømmehaller som blir prøvd i en høyere rettsinstans.

Foreldelse

I sakene til både Lustrabadet og Kulturbadet ble staten direkte utfordret på om ►

Keramiske Bassenger

Moderne bassengarkitektur er forpliktet til å møte høye krav. Ikke bare i design: sportsbasseng, offentlige basseng, spa og private bassenger skal være behagelige, funksjonelle og sikre. Være billige, enkle å vedlikeholde og rengjøre og hygieniske over lang tid. Kvalitetskeramikk fra Agrob Buchtal er et overbevisende valg, overlegen andre materialer som metall, naturstein eller folie.

www.agrob-buchtal.de

#kvalitetskeramik

AGROB BUCHTAL Norge A/S

Stein Skogstad
+47 913 95 208
stein@agrob-buchtal.no

Kim Skogstad
+47 41 41 33 94
kim@agrob-buchtal.no

- Føler på urettferdighet

Et enstemmig styre i Ringeriksbadet IKS vil kjøre saken videre til lagmannsretten, melder Ringerikes Blad.

- Vi føler på urettferdighet. Saken har krevd mye tid og ressurser, og den preges også av følelser hos dem som er involvert. Ringeriksbadet er et tilbud til innbyggerne våre, og er med på å fremme folkehelse. Så blir man straffet av staten i den andre enden, sier styreleder Stian Bakken til lokalavisa.

Bakken mener rettssaken har betydning langt utenfor eierkommunene til Ringeriksbadet, selv om den ikke direkte utfordrer dette med økonomisk aktivitet.

- Vi mener saken fortjener å bli prøvd i lagmannsretten. Den kan også sette presedens for andre lignende saker, for andre badeanlegg i norske kommuner, sier styrelederen. Ringeriksbadet IKS mener også at dommen fra tingretten svekker rettssikkerheten til alle skattytere, og at saken reiser enkelte prinsipielle spørsmål som tilsier at den bør løftes til en høyere rettsinstans.

Styreleder Stian Bakken i Ringeriksbadet mener utfallet i lagmannsretten kan få konsekvenser for kommunale svømmeanlegg over hele landet.

► publikumsdrift av svømmehaller kan ses på som økonomisk aktivitet. I saken til Ringeriksbadet har det blitt valgt en litt annen tilnærming.

- Saken gjelder mva-kompensasjon for årene 2013-2018. Derfor har vi fokusert på foreldelse og Skatteetatens skjønnsutøvelse. Å trekke inn dette med økonomisk aktivitet ville vært med på å forkludre saken. Ringeriksbadet er nok ikke den riktige saken å ta til retten for å få en generell dom på om kommunale svømmehaller driver med økonomisk aktivitet, mener Odd Hylland.

- Hvis dommen i saken blir stående i lagmannsretten, frykter jeg at Skatteetaten også i andre saker kan sende ut fristavbrytende varsler uten tilstrekkelige faktumsavklaringer og basert på en uriktig rettsforståelse. Dette er ikke bare en problemstilling som gjelder andre svømmehaller, men skattemyndighetene kan da i praksis sende fristavbrytende varsler mot hver og en av oss, uten at det stilles krav til jobben de gjør, forklarer han.

Lite håp om snarlig løsning

Uavhengig av hvordan det går i lagmannsretten for Ringeriksbadet, så ser Hylland pessimistisk på framtidsutsiktene når det gjelder full mva-kompensasjon i de kommunalt drevne svømmehallene.

- Jeg hadde et håp om endring etter folkehelsemeldingen i 2023, sier advokaten. Der ba Stortinget regjeringen sikre kommunale svømmehaller full rett til mva-kompensasjon, men da Skatteetaten fortolket Stortingets ønske innskrenkende og begynte å sende nye tilbakemeldingskrav, forsvant optimismen fort. Hylland mener det er helt nødvendig med sterkere politisk involvering for å få endret dagens uheldige situasjon.

- Jeg tror at KS eller en annen tyngre instans må ta saken inn ovenfor Finansdepartementet. Samtidig trenger vi å få politikere skikkelig på banen.

- Hva tenker du kan gjøres i praksis for å få endret situasjonen?

- Enten må man slutte å tolke regelverket så strengt opp mot EØS-reglene slik Skatteetaten gjør i dag, eller så kan man innføre lav sats på billettinntekter i kommunale svømmehaller. Da vil anleggene komme innunder mva-reglene og få full refusjon for all mva, sier Hylland. Han advarer mot følgende:

- Det siste vi trenger nå er en ny rettsak hvor staten får medhold i at en kommunal svømmehall driver økonomisk aktivitet. Jeg kjenner heller ikke til at det er noen anlegg som er i prosess til å prøve dette med økonomisk aktivitet rettslig.

- Samfunnsøkonomisk bortkastet

Odd Hylland har nå jobbet med problemstillingen svømmehaller og mva-kompensasjon siden 2016, og han har vært advokat for Ringeriksbadet siden 2018.

- Sett fra et samfunnsøkonomisk perspektiv er det helt bortkastet at det brukes ressurser på slike rettsaker mellom staten og kommuner, sier han. Konsekvensen er som kjent at kommunale svømmehaller både blir planlagt og drevet med ordet mva-kompensasjon langt framme i pannebrasken - med alle de negative konsekvensene som følger av dette.

Ringeriksbadet har i alle år gitt fullstendige økonomiske opplysninger til Skatteetaten. Eierkommunene fikk til og med en forhåndsuttalelse om dette med mva-kompensasjon helt tilbake i 2007 - tre år før svømmehallen sto ferdig, samt i 2011, uten at disse synes å ha noen betydning i dag. Det kan likevel være verdt å gjøre en henvendelse til Skatteetaten for kommuner som har en svømmehall i støpeskjeen.

- Kommunene kan be om en bindende forhåndsuttalelse. Jeg anbefaler dette, da det vil gi en trygghet for den videre mva-behandlingen, avrunder advokat Odd Hylland.

KFB AS

– Kompetansesenteret for Byggkeramikk / Basseng- og skadetakst

Thomas G Aamodt jobber i all hovedsak med reklamasjoner og skader - med hovedfokus på våtrom, svømmebassenger og generelle flisarbeider. KFB kurser bransjen i alle disse utfordringer, og har > 50 års erfaring ifm fliser og konstruksjoner – trolig ingen over eller ved siden! Gjennom årene har vi levert og fulgt opp rundt 300 bassenganlegg (privat og offentlig), tusenvis av våtrom, terrasser og andre typer flis- og natursteinarbeider.

Prosjektering

KFB prosjekterer alle typer flisarbeider, med utgangspunkt i en beskrivelse eller skisseløsninger.

Uavhengig kontroll

Vi kontrollerer beskrivelsestekster og prosjekteringsgrunnlag – for å sikre korrekte konstruksjoner, og fornuftig valg av materialer. Utfører også 3-parts kontroll på byggeplass.

Skader og lokale utbedringer

KFB har lang erfaring med de fleste typer skader og avvik ifm normer og regler – og kan gi en vurdering av tilstand, skadeårsak og mulige utbedringsløsninger.

Hva må gjøres, hva bør gjøres og hva trenger vi ikke gjøre noe med (eller avvente)

Spesialkompetanse: Reklamasjons- og skadetakst

GENERELLE BYGGEFEIL - AVVIK FRA NORMER OG FORSKRIFTER

Se www.basseng-skade.no – eventuelt send en epost til tga@byggkeramikk.no

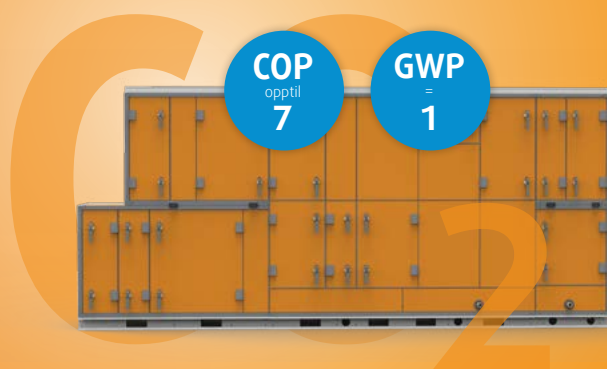
VÅTROM - FLISKONSTRUKSJONER - BASSENGER

NX ThermoCond CO₂mpass viser vei

Hva om bærekraft og ytelse går hånd i hånd?

Med CO₂mpass redefinerer Menerga luftbehandling i svømmehaller: Et svært effektivt aggregat for ventilasjon, avfukking og bærekraftig oppvarming av svømmehallen. Nå har den også integrert oppvarming av forbruksvann til basseng og dusjer, systemet leverer utløpstemperatur på opptil 70°C året rundt der det er behov for varme.

Og alt dette med CO₂, som et fremtidsrettet, naturlig kjølemiddel, uavhengig av kommende F-gass-regler og helt PFAS-fritt.

www.menerga.no

 menerga
a systemair company

Aquarious i løvens hule

Det er alltid spennende når noen kommer med noe helt nytt, og på et vis trenger seg litt på en etablert bransje.

VIDAR ALFARNES (TEKST OG FOTO)

Slik Claes W. Olsen og Sam Syvertsen fra Aquarious gjorde på årets bransjekonferanse SvømmehallKompetanse 2026 (SHK), der de promoterte utendørs svømmeanlegg - både flytende varianter i sjø og vann, og basseng montert på land.

– Ble det bråk?

– På ingen måte. Vi ble særdeles godt mottatt, og har bare opplevd hyggelige bransjefolk. Det har rett og slett vært noen fine dager på Moxy-hotellet, smiler sjefen.

En bekreftelse

Samtidig ble oppholdet på Skjetten også preget av mange foredrag og innspill som i klare ordelag fortalte varianter av den samme historien. Det står dårlig til med økonomien i et utall kommuner. Mange av byggene som huser både nyere og eldre basseng, er sterkt preget av fukt og ventilasjonsutfordringer. Flitige bassengbrukere merker også at inhalering av klogasser går på helsa løs. – Vi har virkelig fått bekreftet mye av det vi visste fra før. Komplikasjoner er ofte knyttet til bygget, og ikke så mye til karet og det vanntekniske. Men selvfølgelig hvordan alt dette spiller sammen inne i et bygg. For oss er dette bare en ytterligere styrking av tankegodset vårt. Det kjennes veldig som om vi er på rett plass til rett tid, forsikrer Olsen. Før han maler et bilde med bred pensel.

Styrka i troa – Det kjennes veldig som om vi er på rett plass til rett tid, forsikrer Claes W. Olsen.

Nærmere ute

– Svært mange av utstillerne og deltagerne på SHK er eksperter innenfor sine felt. Om det er prosjektering eller vannbehandling. Her er arkitekter som har titalls flotte anlegg i beltet. Rett og slett en liten verden av folk som har lagt til rette for at svømming er noe du skal lære deg innendørs. I lyse, varme og behagelige haller, der det aller helst skal lukte sterilt av det lunkne bassengvannet.

– Men er det slik vi vil ha det? Er ikke dette ganske fjernt fra den svømminga du egentlig trenger, om du skulle ramle i sjøen fra en brygge eller en båt? Med utendørs svømmeopplæring kommer du mye nærmere den virkeligheten som kan vente deg om du en gang skulle

være uheldig, mener Aquarious-sjefen, og mange med ham.

Er god reklame

Selskapet holder til i Arendal, byen der landets første (og hittil eneste) flytende svømmebasseng også ligger godt plassert i gjestehavna. På ellefte året. Rett nok blir det bare brukt om sommeren. – Det er bygget i glassfiber kompositt med skumkjerne. Et materiale som ikke er organisk, ikke råtner, ikke rustet og heller ikke trekker til seg vann. Det var teamet som står bak Aquarious som lagde dette bassenget, med design av båtdesigner Karl Marius S. Norschau, og hvor jeg var prosjektansvarlig. I dag er vi begge en del av Aquarious, hvor selskapet som produserte bassenget i

Flyter fremdeles Det er elleve år siden gjengen bak Aquarious lagde det foreløpig eneste flytende svømmebassenget i landet i Arendal. Nå håper de på flere. Foto: Claes W. Olsen.

Kompositt Sam Syvertsen viser frem hovedkomponenten som Aquarius bruker når de skal bygge basseng. En komposittplate med glassfiberlaminat på begge sider av en skumkjerne. Skummet blir laget av resirkulerte plastflasker.

Arendal, CSUB, også er med på eiersiden. Havnebassenget er definitivt en kjempereferanse å ha med seg på veien.

Tre gode ting

I det siste har det kommet ganske mange forespørsler om basseng som kan stå på land.

– Det har vi fulgt opp og fått utviklet en landbasert versjon som vi kaller for svømmebinge. Det er et komposittbasseng som blir bygget fra bakken og opp. Det kommer som et byggesett, og kan leveres veldig raskt. Vi har blant annet et idrettslag som er svært interessert. De ser seg trolig i stand til å eie og drive det selv.

Den enorme oppblomstringen av bad-

stuer langs kysten vår, spiller også på lag med trioen Olsen, Syvertsen og Norschau.

– Hva det betyr? Utendørs gleder om vinteren er noe mange liker. Svømming i oppvarma vann vil bli elsket av alle, som bare tror dette er for tøffinger. Her ser vi for oss en spennende kombinasjon av badstue, svømming i behagelig temperatur, og en solid kaldkulp.

Ble komplisert

Folka i Aquarius har allerede jobbet ganske tett sammen med giganten Oslo Badstuforening. Under Arendalsuka i fjor forhandlet de frem en pilotavtale med Arendal Havn, der det nevnte havnebassenget skulle lånes ut til Oslo. Den delen av året det ikke blir brukt i Aren-

dal. En avtale som skulle gå over tre år, mot at Oslo Badstuforening tok kostnadene med å få bassenget oppgradert til helårsdrift.

– Det var virkelig vinn-vinn, sier Olsen.

Men da alt så som lyst ut, dukket det opp et problem. Bassenget har i sin tid blitt tilgodesett med spillemidler. Siden badstuforeningen i hovedstaden ikke er en godkjent mottaker av spillemidler, ble alt med ett veldig komplisert. Og satt i bero.

– Sørlendirer er et tålmodig og optimistisk folkeslag. Her er det ikke snakk om å gi opp. Dette må vi også prøve å finne en løsning på, sier Claes W. Olsen.

Svømmebingen Slik ser selskapet for seg at Svømmebingen kan plasseres. Disse er ment å være tilskudd til skoler, idrettsbatter og idrettsparker, hvor man både kan få økt bassengflate for en rimelig penge, og samtidig styrket attraktivitet og aktivitet i nærmiljøet. Illustrasjon: Aquarius.

Etterlengta Det rehabiliterte symjeanlegget på Garnes har stått opp att i ny drakt til stor glede både for unge klubbssymjarar og folk flest i bydelen Arna.

Endeleg heime på Garnes - etter fire år i AdO arena

Bergen kommune slo på stortromma og sa ja til å byggja ein ny og framtidretta ungdomsskule i bydelen Arna. I same slengen fekk også ein sliten symjehall nytt liv.

VIDAR ALFARNES (TEKST OG FOTO)

Ein gjeng med ivrige konkurransesymjarar er i gang med roleg oppvarming. På kanten står hovudtrener og dagleg leiar i Arna Svømme- og livredningsklubb, Nikodem Wiktorowicz. Han følgjer vakent med på korleis dei unge talenta tek seg fram i det nye stålbasenget.

Det er påske og symjarane har skulefri, men ligg ikkje på latsida av den grunn. Dette er andre treningsøkta i dag. Den

første starta klokka 07:00. På slike dagar er det supert at dei endeleg har fått basenget attende i nabolaget.

Godt samarbeid

Då symjegruppa kunne stupa i det rehabiliterte anlegget 14. januar i år, var det fire og eit halvt år sidan dei sist brukte 25-meter på Garnes.

– Dei eldste i gruppa har stort sett trena i Ado arena i alle desse åra. Der vi har

Ofte dyrt Rehabiliteringar har ein lei tendens til å kosta meir enn planlagt. Slik også på Garnes. – Bestillar ønskte størst mogleg grad av gjenbruk av det bassengtekniske anlegget, men der var det ikkje mykje å benta, fortel den kommunale prosjektleiaren, Geir Garlid. Foto: Ola Henning Målsnes, Bergen kommune.

Liten milliard Ein flunkande ny ungdomsskule for 500 elevar, og eit rehabilitert symjeanlegg kom på vel 800 millionar kroner.

hatt eit fint samarbeid med fleire av dei andre store klubbane i Bergen. Heldigvis har vi også eit mindre skulebasseng i Ytre Arna, der dei aller yngste trenar. Og der Arna SLK har køyrd kurs i heile den perioden vi har vore utan basseng på Garnes, forklarar den polske bergensaren. For her er det ikkje anna enn namnet som fortel kor han kjem frå.

– Familien kom til Bergen heilt i starten av livet mitt, seier ein som også har drive med aktiv symjing i den same klubben der han no har ein hundre prosent stilling.

Har oppskrifta

– Eg har alltid hatt eit ønske om å bli trenar. Trur eg veit veldig godt kva som må til for å bli ein god symjar, om eg ikkje sjølv var heilt villig til å gjera job-

ben fullt ut som aktiv. Men eg klarar heldigvis å formidla det til andre. Om gruppa vår med aktive ikkje er veldig stor, har vi nokre særers unge og lovande symjarar i klubben. Liam Fredrik Larsson (12), Bjørn Eilifsen (13) og Hanne Skulstad (14) er tre som legg ned mykje trening, og som også haustar gode resultat. Det er kjekt å sjå, smiler Nikodem Wiktorowicz.

Mangla godkjenning

Geir Garlid bur fem minuttar unna den gigantiske nyeskulen, med det oppgraderte idrettsbygget heilt til høgre.

I over fem år var han prosjektleiar for byggherre, Etat for Utbygging i Bergen kommune. I eit tett og godt samarbeid med totalentreprenør Skanska.

– Eg har ikkje bada i det nye bassenget, men definitivt i det gamle, då eg sjølv gjekk på skule her, smiler 59-åringen.

I utgangspunktet var det snakk om å byggja ein ny storskule til 500 elevar. Men seint i forprosjektet fann kommunen ut at det også måtte gjerast ein større jobb med idrettsbygget. Ikkje minst sidan symjehallen mangla helsevern godkjenning. Såleis vart også dette arbeidet ein del av kontrakten med Skanska.

Stod dårleg til

– Som typisk er for rehabiliteringar, ønskte bestillar størst mogleg grad av gjenbruk. I dette tilfelle tenkte dei nok mest på det bassengtekniske anlegget. Men sidan bygget allereie hadde vore ▶

Pauseprat To av dei mest lovande unge symjarane i Arna SLK, Liam Fredrik Larsson (12) og Bjørn Eilifsen (13) får nye tips og råd frå trenar Nikodem Wiktorowicz.

► fråflytta ei tid og bassenget var tømt for vatn, viste det seg at restverdien ikkje var den heilt store. Om det frå utsida såg tilsynelatande ok ut, var det tekniske utstyret alt anna enn bra inni. I tillegg fann ein også ut at ein del av det også var ein smule underdimensjonert, i forhold til krav som gjeld i dag, seier den kommunale prosjektleiaren.

Det enda med at det aller meste måtte skiftast. I tillegg til alle andre tekniske anlegg i bygget. Det vart også oppdaga ein del asbest og råteskadar på fasadeveggane, som måtte skiftast ut. Men gymsalen vart det ikkje gjort noko med.

Ønskje frå drift

I det gamle bassenget var det ein nedseinka vasspegel, slik ein tradisjonelt heldt seg med før i verda.

– No er det eit stålbasebasseng som har erstatta det gamle flisbassenget, med ei såkalla vatn-over strand-løysing. Der vi har løfta vasspegelen. På den måten får vi ei betre lufting av klogassane, samt at brukarane vert mindre eksponerte.

– Vi valte stålbasebasseng på grunn av tilbakemeldingar frå driftsavdelinga, der dei var ganske tydelege på at det var lettare å vedlikehalda og reingjera enn eit flisbasseng, forklarar Garlid.

Hamna på P85

Han fortel også at det var ein del press frå politisk hald om å sleppa til brukarar i symjehallen, medan området framleis var ein byggeplass.

Friske fargar Garderobar og dusjanlegg er også heilt nytt.

– Idrettsbygget stod klart eit halvt år før skule og uteområde var heilt ferdig, men det var svært avgrensa kor mange det var tilrekneleg å sleppe inn.

– *Korleis gjekk det med økonomien i idrettsbyggbiten?*

– Sjølve symjehallen med tilhøyrande garderobeanlegg, samt ventilasjon og alt teknisk elles i bygget, hamna til slutt kring 80 millionar kroner. Det var ganske mykje over styringsmålet, som i verda vår vert kalla for P50. Det heiter seg at halvparten av prosjektkost skal landa innanfor det området. I tillegg har vi ein buffer (usikkerheitsavsetning) som går frå P50 til P85. For å ta høgde for om det skjer mykje uventa og fordy-

rande, noko det ofte gjer når vi snakkar om rehabilitering. Dette prosjektet hamna på P85, og det vil seia at vi brukte ein god del meir enn det ein i utgangspunktet hadde rekna med, illustrerer Garlid med dette minikurset i offentleg økonomiske termar.

Men resultatet og tilbakemeldingar frå brukarar og publikum, er av det hyggelege slaget. Mange meiner at hallen bokstaveleg tala står i stil med den flunkande nye og flotte ungdomsskulen. Gjerne litt dyre også. For totalt hamna heile skuleprosjektet inklusiv oppgraderinga av bassenganlegget på rett over 800 millionar kroner.

Sopro

Byggkjemi

Sopro SBK 475
Svømmebasseng kleber

Livredder for livet!

Ekstra-sterk heft takket være
Hydrodur® bindemiddel teknologi

Motstandsdyktig mot permanent våt eksponering, meget høy styrkestabilitet mot hydrostatisk press og undervanns applikasjoner

Høy sigemotstand, eksepsjonell kleber styrke

C2 TE S1-gradert fleksibel tynnsettingsmørtel etter DIN EN 12004

Se informative og praktiske videoer om blant annet bassengoppbygning på <https://www.sopro.com/uk-en/service/videos/>

KONTAKT INFORMASJON

Agrob Buchtal Norge AS
Vakåsveien 9 | 1395 Hvalstad Norge
Tlf: +47 66 77 94 98

Stein@agrob-buchtal.no +47 913 95 208
Kim@agrob-buchtal.no +47 41 41 33 94

Sopro Bauchemie GmbH
PO Box 420152
65102 Wiesbaden | Tyskland
Tlf: +49 611 1707-237
Mail: international@sopro.com

www.sopro.com

Renholdet har betydning for levetiden

Feil materialvalg og utilstrekkelig renhold kan forkorte levetiden i en svømmehall betydelig. Mayna Søimer har sett mange eksempler på hva som skjer når det svikter - både når renholdet ikke er godt nok, og når materialene ikke tåler belastningen de utsettes for.

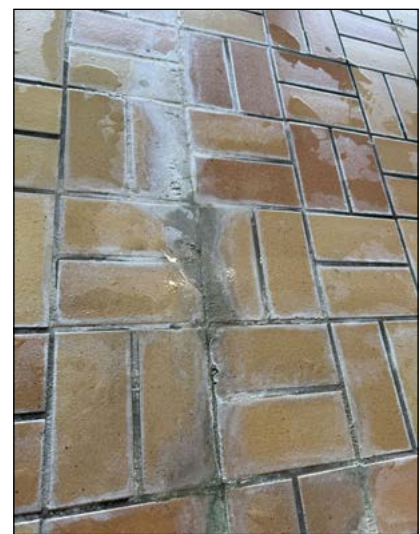
Silikatbelegg Silikat er et kjemisk stoff basert på silisium og oksygen som må fjernes med spesialmidler.

Feilbehandling Naturstein som er behandlet med feil type og for sterke renholdsmidler.

Lyst til å dusje? Kalkbelegg som har bygget seg opp.

Lite innbydende Dette anlegget er rengjort med nøytrale midler 1-2 ganger i uken og det har bygd seg opp rikelig med kalk, alger og fett.

TOM PEDERSEN (TEKST)
MAYNA SØIMER, ENVIROPROCESS (FOTO)

– Jeg ville valgt fliser på land – hver gang. Og stål i bassengene. Mayna Søymer er ikke i tvil når hun blir spurt om hvilke materialer hun mener egner seg best i svømmehaller, sett i lys av renhold og levetid. De bastante anbefalingene hennes er ikke tilfeldige, men bygger på mange års erfaring fra både drift, renhold og opplæring i bransjen. Begrunnelsen for valgene kommer vi tilbake til.

Mayna startet karrieren som servicemedarbeider og badevakt på Østfoldbadet i Askim for rundt 15 år siden. Der fikk hun tidlig praktisk erfaring med daglig renhold i et krevende miljø. Det var også her interessen for fagområdet virkelig tok form.

For noen år siden gikk veien hennes videre til Sverige og EnviroProcess, hvor hun i dag er produktansvarlig i Norden

for ProSector - selskapets merkevarer for profesjonell rengjøring. Der tilbyr de blant annet kurs i renhold, skaping av rengjøringsplaner, konsultasjoner ved nybygg eller renovering, samt hjelp med belegg eller andre utfordringer. Med base i Kungsbacka holder hun kurs i både Norge og Sverige.

– Jeg har vasket mye selv og syntes tidlig at renhold var det mest interessante i jobben fordi det påvirker alt i anlegget. Det handler ikke bare om hvordan det ser ut, men om hygiene, funksjon og hvor lenge materialene faktisk varer, sier hun. Mayna opplever stor etterspørsel etter kunnskap på området, og mener nivået varierer betydelig. – Mange anlegg gjør en god jobb, men det er også en del som har et stykke igjen.

Vekselsvis surt og alkalisk

Et av de mest gjennomgående problemene Mayna møter, er belegg på overflater i anleggene hun besøker. Mange steder blir det spylt daglig, men ofte kun

med vann. Det er ikke tilstrekkelig, understreker hun.

– Vann alene fjerner ikke det som må bort. Vi ser også at mange anlegg bruker kjemikalier bare én til to ganger i uken, og at det i tillegg ofte benyttes pH-nøytrale midler med hensyn til brukere og miljø. Det er forståelig, men det gir ikke gode nok resultater over tid.

For å holde anlegget fritt for bakterier, virus og oppbygging av belegg, mener hun det er nødvendig med daglig bruk av kjemikalier på alle overflater. Samtidig må det veksles mellom ulike typer midler.

– Vi anbefaler at det brukes alkaliske midler fem dager i uken, og sure midler to dager. Det er denne kombinasjonen som gir en effektiv rengjøring og hindrer at det bygger seg opp lag med smuss og kalk.

Hun legger ikke skjul på at dette krever noe mer tid til renhold og økte kostnader til renholdsmidler, men hun mener ▶

Fortsatt lyst til å dusje? Her er det mark i dusjområdet etter manglende renholds-rutiner. Anlegget er to år gammelt.

Ute av syne, ute av sinn... Skitt under hev- og senkbar bunn i et basseng som ikke er tømt og rengjort på 15 år.

Vekst i fugene Dette 25-metersbassen-get er ikke tømt og rengjort på to år.

- ▶ gevinsten er tydelig på flere områder.
 - Anlegget fremstår mer innbydende, og ikke minst varer materialene lenger. Det er en investering som betaler seg.

Når det gjelder miljøaspektet, mener hun bruken av kjemikalier er forsvarlig når den gjøres riktig.

– Når midlene fortynnes korrekt, er miljøpåvirkningen begrenset, særlig sett opp mot hvor mye klor som brukes i et badeanlegg. Alternativet, med utilstrekkelig rengjøring, gir andre utfordringer som heller ikke er ønskelige.

I Sverige er det nå krav om daglig rengjøring med kjemikalier, og Mayna håper på tydeligere føringer også i Norge.

– Jeg håper vi får tydelige retningslinjer som spesifiserer hvor ofte hvert område skal rengjøres, jeg håper også at vi lærer oss å lese «bør» som «skal», når det gjelder forskrifter og retningslinjer sier hun, og viser til arbeidet med ny bade-forskrift.

Når teknikken motarbeider renholdet

Renholdet i en svømmehall påvirkes ikke bare av rutiner og kjemikalier, men i stor grad også av tekniske og bygningsmessige løsninger. Her har Mayna sett mye som kunne vært gjort annerledes. Hun trekker blant annet fram eksempler på sluk som er plassert uten fall, eller til og med på høyeste punkt.

- Det er vanskelig å forstå hvordan slike

- Økende behov for kompetanse

Kristine Solli holder jevnlig praktisk opplæring og kurs i norske svømmehaller og opplever at behovet for kompetanse er stort. Samtidig er hun bekymret for utviklingen enkelte steder hvor tiden som settes av til renhold reduseres.

– Det går utover både kvaliteten på arbeidet og motivasjonen til de ansatte. Det blir vanskelig å opprettholde det nivået som er nødvendig, sier hun.

Som kundeansvarlig for ProSector i Norge reiser hun mye rundt og møter ansatte i anlegg med ulike rutiner og praksis. Hun opplever at det finnes både kunnskapshull, renholdsmidler og etablerte arbeidsmåter som ikke gir god nok effekt. Hun ser også at rengjøringsintervallene ikke er tette nok.

– Mange anlegg rengjør 1-2 ganger i uken og det er ikke nok for å holde ett rent og hygienisk badeanlegg. En god grunnregel og ha er at hvis badet er åpent skal det rengjøres. Mange har skuremaskiner som bare brukes før eller etter åpningstid uten midler, men en skuremaskin kan og bør kjøres så ofte som mulig under åpningstid, og da med renholdsmidler.

– Det handler veldig ofte om mangel på kunnskap, både om hvilke midler som kan brukes i badeanlegg, men også hva midlene faktisk gjør. Utfordringen er at vann alene ikke fjerner det som over tid skaper utfordringer, vi skal ikke la det gå så langt at det blir synlige belegg, understreker hun.

løsninger blir bygget. Konsekvensen er at renholdet blir mer krevende gjennom hele anleggets levetid, sier hun.

Et annet punkt hun er opptatt av, er bruk av vaskeventil i overløpsrenner. Dette er en løsning som gjør det mulig å lede vaskevann til avløp i stedet for til utjevningstanken.

– Dette burde vært standard, og det må helst inn allerede i tegnefasen. Det er umulig å unngå at noe vaskevann havner i overløpsrennene, og uten vaskeventil går dette videre inn i systemet og ut i badevannet. Det er uheldig, både hygienisk og driftsmessig.

Ifølge Mayna er dette et typisk eksempel på løsninger som kuttes for å spare penger i byggefasen, men som gjør driften dyrere og mer krevende over tid. Det

Føler anleggene på renholdspulsen Kristine Solli reiser mye rundt i norske bade- og svømmeanlegg og holder kurs og praktisk opplæring i renhold. Mange anlegg har en del å strekke seg etter på fagområdet, men hun kan heldigvis også trekke fram gode eksempler.

Kursene Kristine holder tar for seg flere sider av renholdsarbeidet, blant annet riktig bruk av kjemikalier, valg av utstyr, planlegging av renhold og grunnleggende hygiene og smitteforebygging. Riktig midler på riktig område er også viktig for å forhindre belegg uten å påvirke vannbehandlingen. Feil type midler kan påvirke vannbehandlingen negativt, og skape skadelige biprodukter i badevannet.

samme gjelder dimensjonering av utjevningstanker, særlig i boblebad.

– Et boblebad bør tømmes og rengjøres ukentlig. Har man en tilstrekkelig stor utjevningstank, kan man gjenbruke alt det varme vannet etter rengjøring. Det sparer både energi, kjemikalier og tid vannet trenger for å varmes opp igjen.

Materialvalg som varer

Når det gjelder materialer, er Mayna tydelig på hva hun mener fungerer best – og hva som ikke gjør det. Fliser er etter hennes erfaring det tryggeste valget på landarealer i svømmehaller.

– De fleste anlegg med fliser fungerer bra. Der det er brukt ulike typer belegg, ser vi oftere misfarging etter kort tid, eller overflater som ser skitne ut uten at det lar seg gjøre å rengjøre dem skikkelig.

Kristine trekker også frem gode eksempler fra bransjen.

– Nannestadbadet og Bjørkebadet er eksempler på anlegg som har gode rutiner og jobber systematisk med renhold. I Sverige finnes det faktisk et anlegg hvor åpningstidene tilpasses renholdsbehovet, noe som gir svært gode resultater, forteller hun. Anlegget i Sverige heter Malung simhall og ligger i Malung-Sälen kommune.

Hun peker på at miljøet i en svømmehall er langt mer krevende enn i mange andre bygg.

– Det er høy luftfuktighet hele døgnet, og klorvann blir liggende på overflatene. Det er en belastning som hun mener mange materialer ikke tåler over tid.

Også materialer som naturstein og aluminium kan by på utfordringer.

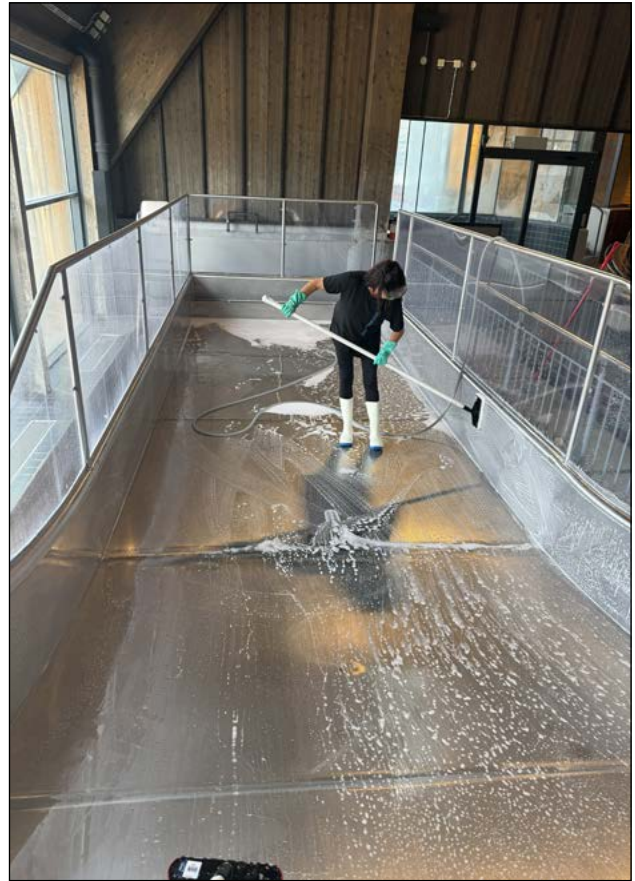
– De reagerer dårlig på kjemikalier og kan bli stygge etter relativt kort tid, sier hun.

Når det kommer til fuger, er anbefalingen hennes klar.

– Epoksyfuger holder betydelig lenger enn sementbaserte fuger. De er mer motstandsdyktige mot både kjemikalier, slitasje og bakterievekst.

Variasjon må til – Mayna Sømmer understreker viktigheten av å veksle mellom å bruke sure og alkaliske vaskemidler. pH-nøytrale midler mener hun har lite for seg.

Stål er ikke vedlikeholdsfritt, men med riktig vedlikehold kan bassengene vare i mange tiår. Her er det Kristine Solli som svinger kosten.

► Hvorfor stål i bassengene?

I selve bassengene mener Mayna at stål er et bedre alternativ enn fliser, blant annet av hensyn til drift og renhold.

– Et stålbasseng tåler rask tømning, noe som gjør det enklere å gjennomføre nødvendig rengjøring. Det gir større fleksibilitet i driften og sparer tid.

Hun påpeker samtidig at stålbasseng ikke er vedlikeholdsfrie, slik de til tider har blitt fremstilt som.

– De krever riktig behandling og jevnlig renhold, men gjør man det riktig, kan man ha et basseng som fremstår som nytt selv etter mange tiår.

Høytrykk - en dårlig løsning

Høytrykksspyling kan for mange fremstå som en effektiv løsning for grundig rengjøring, men Mayna advarer mot bruken i svømmehaller. I Sverige er det nå ikke lenger tillatt å bruke høytrykksspyler innendørs i svømmehallene.

– Det handler først og fremst om helse, miljø og sikkerhet for de ansatte, både med tanke på direkte eksponering for vannstrålen, og hva de puster inn av aerosoler. Samtidig ser vi at høytrykk kan skade overflater, blant annet ved å utvide porer i fuger eller i verste fall fjerne dem helt.

Effekten er dessuten begrenset på mange typer uønsket belegg.

– Kalk lar seg ikke fjerne med høytrykk. Det må løses kjemisk, sier hun.

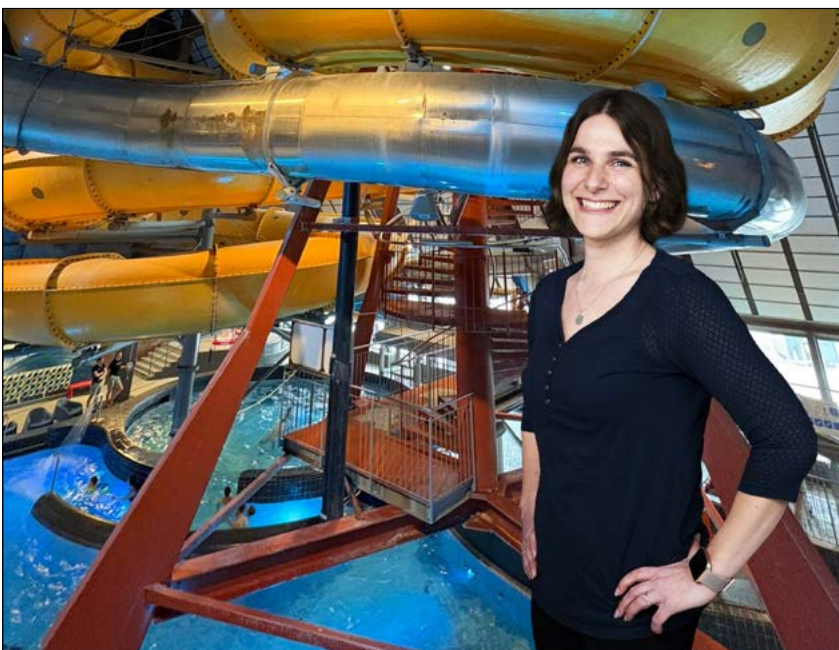
18.000 rengjøringer

Mayna mener renhold i større grad bør inn som premiss allerede i planleggingen av nye anlegg, og ser for seg et eget kurs rettet mot arkitekter og rådgivere.

– «Vaskbare og holdbare badeanlegg» er en arbeidstittel jeg har tenkt på. Det handler om å ta riktige valg fra start, sier hun med et smil.

Hun avslutter med et regnestykke som setter kravene i perspektiv:

– Med en levetid på 50 år skal et badeanlegg rengjøres rundt 18.000 ganger. Da sier det seg selv at både materialvalg og løsninger må tåle belastningen.

Ønsker seg klarere retningslinjer for krav til renhold – Jeg har vasket mye selv og syntes tidlig at renhold var det mest interessante i jobben, fordi det påvirker alt i anlegget, sier Mayna Sømmer.

Skap et **førsteklasses badeanlegg** med BWT

Oppdag skreddersydd planlegging, krystallklart vann og ekspertise fra BWTs bassengeksperter. Dykk ned i ønsket om det perfekte badeanlegget.

Scan og se 9 punkter fra idé til utvikling!

PerAH as

30 års erfaring med lys til svømmehaller.

- Nytenkende
- Kvalitet
- Lønnsomhet
- Energiforbruk
- Bærekraft
- Rehabilitering

per@perah.no
M: 90 58 60 60

Studietur Solveig Storeide, dagleg leiar for Voldabadet og Markus Halse, ansvarleg for tekniske anlegg på alle kommunale bygg i Volda kommune, hadde godt utbytte av årets studietur. Her er dei fotografert i Jessheimbadet.

Flying start for Voldabadet - men også nokre spørsmål

Folk har valfarta til det nye og etterlengta Voldabadet. Publikum smiler og dei tilsette sveittar. Nokre viktige spørsmål reiser seg også.

VIDAR ALFARNES (TEKST OG FOTO)

For å leita etter svar sette Solveig Storeide og Markus Halse seg på flyet til årets fagkonferanse for bade- og svømmeanleggsbransjen, Svømmehallkompetanse 2026 (SHK). Der dei både sjekka inn på studieturen, og følgde konferansen dei to neste dagane. Halse har ansvar for tekniske anlegg på alle kommunale bygg i Volda kommune, medan Storeide er dagleg leiar for det populære badet.

– Sjølv om vi framleis er eit rimeleg nytt anlegg, er det svært interessant å få sjå andre symjeanlegg. Både dei som har vore lenge i bruk, dei som er rimeleg ferske, samt bad som enno ikkje har starta opp for fullt, seier sistnemnde entusiastisk. Før ho legg toneleie ned nokre hakk, og avslørar den kanskje viktigaste årsaka for deltakinga på SHK.

Billettkluss

– Vi har ei kjempeutfordring med billett-systemet vårt, og eg håpa at eg skulle få litt meir svar og innsikt i løpet av desse dagane austpå. Vi er pilotkunde for eit nytt system i regi av Klubben, og det har rett ut vore ganske strabasiosøst. Mellom anna låser alt seg når vi køyrar oppdateringar, og det er heller ikkje andre anlegg som kan hjelpa oss på telefon. Vi veit ikkje om vi orkar å vera pilot lenger. Og det er ikkje på grunn av at vi trur grasnet er så mykje grønare hos andre, men no er det viktig å få litt fleire å spela på lag med.

– Om eg ikkje møtte dei heilt rette folka, fekk eg iallfall prata og diskutert litt med ho som var med frå Svalbardhallen. Dei brukar det same systemet, og eg fekk nokre innspel om at det kanskje vil hjelpe å ta i bruk eit par ekstra modular. Eg har allereie sendt e-post til Klubben om kostnad.

– Det er iallfall gull verd å få snakka med andre som driv i den same bransjen.

Håpa på svar

Som mange andre anlegg køyrer også Voldabadet ein tilpassa driftsmodell, for

å vera på rette sida når det kjem til momskompensasjon. Storeide hadde visse forhåpningar til at advokat Hylland denne gongen ville presentere svar med to strekar under. Det kunne han ikkje.

– For eiga rekning må eg seie at det kjennest skummelt, og framleis uklart kva som gjeld. Vi prøver etter beste evne å handtere det på rett måte, men er konstant redde for å trø feil. Difor er det også mogeleg at vi overdriv litt når det kjem til restriksjonane vi legg for eiga drift.

– Når eg snakkar med andre anlegg, opplever eg at det er mange ulike modellar for korleis ein handterer dette. Nokon vel til dømes å ha heilt stengt i skuleferiane. Andre køyrer likt som dei gjer i vanlege skuleveker.

Knuste estimata

Voldabadet opna dørene 11. januar i 2025.

– Første driftsåret var det estimert ein stad mellom 38.000 og 52.000 gjester. Det enda på 69.000. Kring fire månader inn i år to, er det mykje som tyder på eit tilsvarande besøk. Det vil seie at vi har langt større inntekter enn vi hadde sett for oss. Og sidan alt er nytt har vi også tilnærma null utgifter på vedlike-

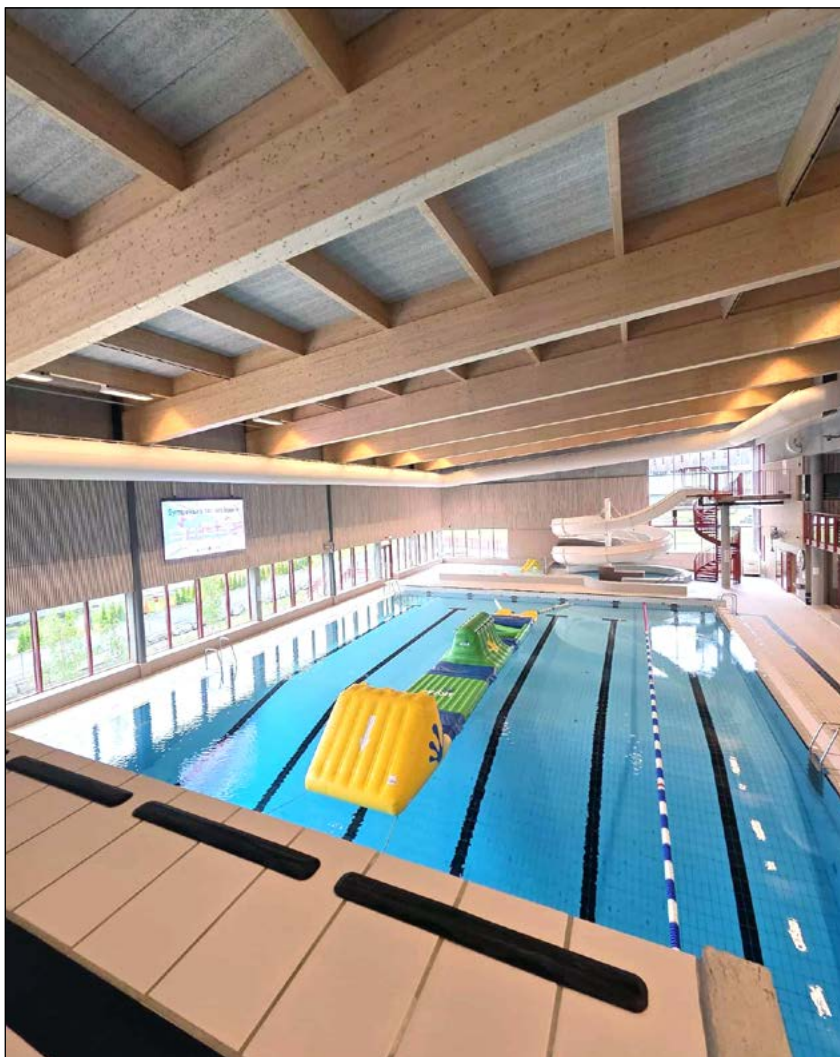
hald og reparasjonar. Dermed krasjar jo heile bilete som driftskompensasjonen bygger på, og vi må kompensere med mindre opningstid, og endå lågare billettprisar. Og kva skjer når nyheitsinteressa minkar, samstundes med at utgiftene naturlegvis vil gå opp? Då vil vi sjølv sagt vera sjeleglade for driftsmodellen med momskompensasjon. Men problemet er jo at sidan det ikkje er heilt klart kva som gjeld, så kjenner vi på det i alt vi gjer, sukker ho.

Engasjerer seg

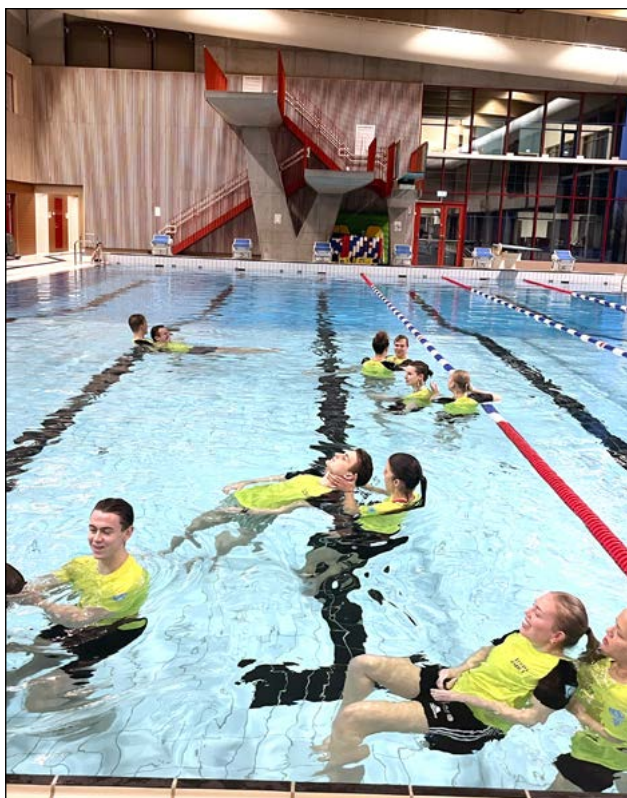
På kvardagane har Voldabadet berre nokre timar oppe for vanleg publikumsbading på tysdag, onsdag og fredag. I tillegg til helgene. Måndag og torsdag er bassenget i hovudsak berre oppe for frivillige lag og organisasjonar.

– Det ville vore svært interessant å få vita kor mykje meir publikum vi kunne fått inn, om vi hadde operert med langt rausare opningstider. Samstundes er det både spesielt og svært oppmuntrande for oss at lokalt næringsliv blandar seg inn og vil diskutera opningstidene våre. Dei vil absolutt ikkje at badet skal vera stengt ei veke i sommar. Butikkane merkar det veldig godt på omsetninga om vi held stengt eller ikkje, smiler Solveig Storeide. Før ho heilt på tampen kjem med eit velmeinande råd til andre som skal opne nye synjehallar.

– Ein må berre sikre seg at alle som vert tilsett er tilpassingsdyktige, og budd på at det vert «huhei-så-det-går» i starten. Eg har sikkert snikra nye turnusar sytten gonger. Då må ein også evna å snu seg på ein «fem-øring», om situasjonen krev det.

Noko for alle Første året hadde Voldabadet eit besøk på 69.000. Og det sjølv med rimeleg avgrensa opningstider. Foto: Solveig Storeide.

Ship Shape God opplæring av badevaktene må til. Foto: Solveig Storeide.

Stup med utsikt Ikkje noko å utsetje på utsikta frå stupetårnet heller. Foto: Solveig Storeide.

Trenger dere faglig påfyll? Har dere et nytt anlegg og trenger opplæring av nyansatte? Ønsker dere kurs i egen kommune eller på eget anlegg? Vi kommer gjerne til dere og holder kurs!

Ta kontakt med oss på post@badparkidrett.no

Kurstilbud høst 2026

Følgende kurs er planlagt høsten 2026:
08.09.26 Internkontroll i praksis
09.09.26 Sikkerhet og forebygging
10.09.26 Effektivt og trygt renhold

I løpet av høsten gjennomføres det også instruktørkurs og -samling i Livredning og beredskap. Eksakt dato publiserer på vår hjemmeside.

Se www.badparkidrett.no for mere informasjon og påmelding.

Bad, Park og Idrett (BPI) tilbyr en oppfrisket versjon av Kursstigen bad i 2026, med oppdatert innhold tilpasset dagens utfordringer og teknologi. BPI lanserer dette som et pilotprosjekt, som en del av mer langsiktig utviklingsarbeid av kurstilbudene. Vi håper dette gir verdi-full erfaring som senere vil heve kvaliteten over kursene enda mer!

Temaene er kjente og tar selvfølgelig utgangspunkt i gjeldende føringer, men disse kursene har som formål å kombinere det beste fra kursstigen med oppdaterte problemstillinger og praksisnær læring.

Sikkerhet og beredskap i bade- og svømmeanlegg (1 dag)

Kurset gir en praktisk og virkelighetsnær innføring i sikkerhetsarbeid for badeanlegg. Deltakerne får innsikt i lovpålagte krav, bemanning og ansvar, og lærer hvordan teknologi, rutiner og kultur kan brukes for å forebygge ulykker. Gjennom deling av reelle hendelser og erfaringsbaserte diskusjoner lærer man hva som

skjer når ulykken først inntreffer - og hvordan man best håndterer situasjonen før, under og etter hendelsen.

Internkontroll og sikker drift (1 dag)
Kurset gir en praktisk innføring i internkontroll og sikker drift av badeanlegg. Gjennom eksempler, erfaringsdeling og reelle caser får deltakerne innsikt i hvordan lover, rutiner og risikovurderinger brukes i praksis. Deltakerne lærer å bygge og vedlikeholde et internkontrollsystem som sikrer trygghet for både gjester og ansatte - og som oppfyller kravene fra myndighetene. Tilbys som både 1- og 2-dagers kurs, med ulik grad av fordypning, praktiske øvelser og erfaringsutveksling mellom anlegg.

Effektivt renhold i bade- og svømmeanlegg (1 dag)
Kurset gir en grundig og praktisk innføring i effektivt og trygt renhold av badeanlegg. Deltakerne lærer hvordan riktig bruk av kjemi, utstyr og rutiner skaper et rent og hygienisk anlegg, samt hvordan man forebygger smitte, ulykker og driftsstans. Gjennom eksempler og erfaringsdeling fra norske anlegg får deltakerne innsikt i hva som gir gode resultater i praksis, og hvordan systematisk renhold bidrar til et trygt og bærekraftig badeanlegg.

Medlemsundersøkelse

BPI gjennomfører i 2026 en medlemsundersøkelse, og alle vil motta informasjon om dette. Vi håper dere som mottar denne svarer oss, evt. videresen-

der denne til andre relevante mottakere.

Svarene er viktig for at BPI skal få tilbakemelding på hvilke behov dere har for nye kurs, konferanser og møteplasser i fremtiden.

Dersom du som leser dette har innspill til BPI om hva vi kan bli bedre på så er du velkommen til å ta kontakt.

Send til frode@badparkidrett.no

Vannvettuka 2026

BPI støtter et sterkt initiativ fra organisasjonen www.FLYTE.no som ønsker fokus på kompetanse, trivsel og trygghet i og rundt vann. Det primære målet er å redusere antall drukningsulykker. De ønsker å etablere ett årlig arrangement - Vannvettuka. I 2026 er dette planlagt lagt til 8.-14. juni. Det er etablert en nettside for dette Vannvettuka. Kanskje dette kan motivere deg og den organisasjonen du representerer til å bidra?

Hvorfor velge BPI som kursleverandør?

- Praksisnær undervisning med utgangspunkt i førende dokumenter
- Oppdatert innhold med ny teknologi og reelle caser
- Fysiske samlinger for nettverk og verdifull erfaringsdeling

Følg oss!

Følg med på utviklingen i bransjen, aktuelle saker, inspirasjon og kommende arrangementer. Meld deg på vårt nyhetsbrev på badparkidrett.no og følg oss i sosiale medier.

FØLG OSS PÅ
SOSIALE MEDIER

@BADPARKIDRETT

BAD_PARK_OS_IDRETT

BAD_PARK OG IDRETT

So Me!

BAD, PARK OG IDRETT

- ble stiftet i april 1978
- arrangerer en rekke kurs og seminarer hvert år
- står sammen med Fagforbundet bak *Kursstige Bad* som omhandler alle sider ved drift, vedlikehold og administrasjon av bade- og svømmeanlegg
- arrangerer Landskonferanse annethvert år
- er pådriver overfor sentrale myndigheter ved utvikling av bade- og svømmeanlegg i Norge
- er medarrangør av Badeteknisk som arrangeres annethvert år – neste gang i 2027
- har fagtidsskriftet Badeteknisk Forum som samarbeidspartner og offisielt organ
- har kontorer ved Norges Idrettshøgskole i Oslo, og daglig leder er Frode Borch Michalsen
- Styret består av:

Leder	Anne-Marit Almås Marken, Vefsn kommune	anne-marit.marken@vefsn.kommune.no
Nestleder	Jorid G Ferner, Trondheim kommune	jorid.ferner@trondheim.kommune.no
Styremedlemmer		
BAD	Oliver Kofler, Oslo kommune Tore Sundby, Norges Idrettshøgskole	oliver.kofler@obf.oslo.kommune.no tore.sundby@nih.no
PARK	Jesper Hoel, Kompan Morten Anker-Nilssen, NMBU	jeshoe@kompan.com morten.anker-nilssen@nmbu.no
IDRETT	Christina Åsan Grasaas, Agder fylkeskommune Anne-Grete Nøttingnes Rognsøy, Sunnfjord kommune	christina.asan.grasaas@agderfk.no anne-grete.nottingnes.rognsoy@sunnfjord.kommune.no
Varamedlemmer		
BAD	Siv-Hege H. Schrøen, Tromsøbadet	siv@tromsøbadet.no
PARK	Therese Hagland, Oslo kommune	therese.hagland@bym.oslo.kommune.no
IDRETT	Vidar Bjørkli, Ullensaker kommune	vidar.bjorkli@ullensaker.kommune.no

Ønsker du

- at det skal være spennende å jobbe i eller med bade- og svømmeanlegg?
- å bidra til mer forståelse om bade- og svømmeanlegg blant folk flest?
- en utvikling av badesektoren i Norge?
- å utvikle din faglige kompetanse?

Da kan du melde deg inn i BAD, PARK OG IDRETT, og bidra til at dine ønsker blir innfridd!

Priser medlemskap fra 1. januar 2026

Enkeltpersoner		kr. 429,-
Kommuner under 10.000 innbyggere, fylkeskommuner og statlige institusjoner		kr. 2.200,-
Kommuner mellom 10.000 og 20.000 innbyggere		kr. 6.265,-
Kommuner mellom 20.000 og 50.000 innbyggere		kr. 8.815,-
Kommuner over 50.000 innbyggere		kr. 17.575,-
Organisasjoner og institusjoner, grupper og lag		kr. 2.200,-
Kommersielle firmaer, leverandører o.l.	1-10 ansatte	kr. 3.770,-
Kommersielle firmaer, leverandører o.l.	flere enn 10 ansatte	kr. 6.265,-

Ønsker du å bli medlem?

Scan QR-koden med mobilkamera og meld deg inn.
Du kan også melde deg inn via badparkidrett.no/bli-medlem

Ønsker du fagtidsskriftet Badeteknisk Forum til medlemspris kr. 395 per år (2026). Oppgi dette i innmeldingsskjema under «annen info».

VELKOMMEN TIL SVØMMEHALLENE

OASEN
NAMSOS SVØMME- & MILJØSENTER
TELEFON 74 21 90 40

SVØMMEHALL I FJELL

- 50 m basseng 28°
- 25 og 50 m baner
- Varmebasseng 34°
- 1, 3 og 5 m stup
- Undervisningsrom
- Saltvann - Vannsklie
- Boblebad - Solarium
- Styrkerom - Kaferia

Bestyrer Thore Hals
Tlf. 74 21 90 40 - fax 74 21 90 45

Oslo kommune
Bymiljøetaten

Velkommen til Oslobadene

Tøyenbadet	23 46 22 90
Nordtvet bad	22 82 05 50
Bøler bad	22 26 67 55
Holmlia bad	22 61 11 50
Vestkantbadet	22 56 05 66
Sogn bad	22 23 26 43
Frognerbadet	23 27 54 50
Linderud bad	22 64 61 66
Romsås bad	23 42 10 90
Furuset bad	22 30 09 00

Oslo kommune Bymiljøetaten
Tlf. 02 180

Epost: postmottak@bym.oslo.kommune.no
www.bymiljoetaten.oslo.kommune.no

Velkommen til svømmehallen i Trondheim

HUSEBYBADET

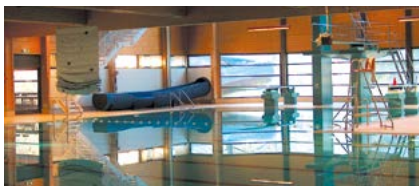
Telefon 72 54 80 75

Fax 72 54 80 76

Her kan vi tilby alle mosjon,
rekreasjon og trening

Velkommen til Sandefjord svømmehall!

Ta en tur i svømmehallen.
Vi har sklie på 55 meter,
klatrevegg og stupetårn.

Trimrom med mange apparater.
Vi tilbyr også vannjogg tirsdag og torsdag.
Vannaerobic mandag og onsdag.
Husk vår Spa og massasje avd ing.

Åpent alle dager
Lørdag 10-15 - Søndag 10-16

SANDEFJORD SVØMMEHALL
Bugårdsparken, tlf.: 33 47 63 00
www.sandefjord.kommune.no

Rørvikhallen

Svømmehallen for hele familien!

Åpent:

mand.-fred.: 16.30 - 20.00

lørd.: 12.00 - 15.00

25m basseng, 28 grader varmt

Tlf. 74 39 34 18

Lierhallen

3400 Lier

Tlf. 32 84 80 95

- fax 32 84 83 86

Trimrom/solarium

Epost; lierhallen@lier.kommune.no

Moa svømmehall

Fasiliteter:

- 35 meter sklie
- 25 meter konkurransebasseng 28°C
- Stupebasseng 1, 3 og 5 meter 28°C
- Terapibasseng 33°C
- Liten sklie for barn i terapibassenget
- Liten plaskedam for de minste

Vi har åpent hver dag.
Velkommen!

Følg oss på www.moasvømmehall.no
og facebook

Kongsvinger Svømmeanlegg AS

Vi har alle fasiliteter:

En opplevelse for hele familien

Epost: post@kongsvinger.svømmehall.no

Hjemmeside: www.svømmehall.no

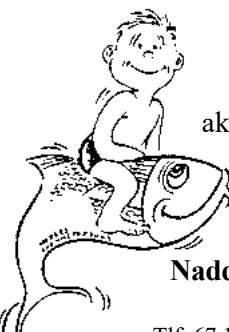
Tlf. 62 81 30 24 – Fax 62 81 10 66

Bærum kommune

Park og Idrett
1304 Sandvika

helse
trivsel

lek
aktivitet

Berger Svømmehall

Tlf. 67 17 13 00

Fax 67 17 13 09

Nadderud-hallen

Tlf. 67 10 14 40

Fax 67 10 14 50

Kafeteria

tlf. 67 10 14 55

Karmøy-hallen

4250 Kopervik

Tlf. 52 81 21 90

Fax 52 85 19 57

Svømmemerkene

Våre **svømmemerker** har til alle tider inspirert både små og store til svømme glede og aktivitet!

Svømmedyktighetsmerket

Fall uti på dypt vann, svøm 100 meter på magen og underveis plukke opp en gjenstand med hendene, stopp og hvil-> flyt på mage, rull over, flyt på rygg-samlet i 3 min. Svøm deretter 100 meter på rygg og ta seg opp på land. Klarer du dette merket er du svømmedyktig etter Norges Svømmeforbund definisjon.

HAVHESTEN

Lille havhesten

Store havhesten
bronse

Store havhesten
sølv

Store havhesten
gull

DISTANSE

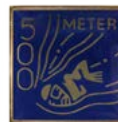
25 meter

100 meter

200 meter
Svømmeknappen

500 meter

1000 meter

ÅR

200 meter
Svømmeknappen

5 år
Svømmeknappen

10 år
Svømmeknappen

15 år
Svømmeknappen

20 år
Svømmeknappen

25 år
Svømmeknappen

MOSJON

1 mil

2 mil

3 mil

4 mil

5 mil

10 mil

Bestilling av merker:

Det kan gjøres gjennom din svømmehall eller via idrettsbutikken.no

Du finner informasjon om kravene til alle svømmemerkene på svømming.no

HVER NORDMANN EN SVØMMER, HVER SVØMMER EN LIVREDDER.

Returadresse: Postboks 153, 2302 Hamar

badeteknisk

BRANSJEFORUM FOR BADE- OG SVØMMEANLEGG, 7-9 APRIL 2027, HAMAR

27

Foto: Paal Staven

Scandic Hotel, Hamar
7.-9. april 2027

**Studietur 6. april med besøk
i mange spennende anlegg.**

Sett av datoene

For mere informasjon og påmelding, se
www.badeteknisk.no

Arrangører:

**BAD
PARK
OG IDRETT**

badeteknisk forum

FAGTIDSSKRIFT FOR PROSJEKTERING • BYGGING • DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV SVØMMEANLEGG